

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS "KOVA"
Laidžiamas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.
(Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
Prenumerata: Metams į visas dalis svieto\$2.00
Pusei metų\$1.00
Redaktorius K. Vidikas. Admin. J. Sukys.
"KOVA"
229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.
TELEFONAI: KEYSTONE, MAIN 29-52

170
THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA"
Published every Friday by
The Lithuanian Federation, Socialist Party
Yearly subscription: In all parts of the world \$2.00.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
K. Vidikas, Editor. J. Sukys, Manager.
"KOVA"
229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.
Visų šalių darbininkai, vienykitės!

No 43

Philadelphia, Pa. 1917 m. Spalis (October) 26 d.

Entered as second-class matter May 17, 1905, at the Post Office at Philadelphia, Pa., under the Act of March 3, 1879.

Metas XIII

Katalikų Sąjungos Sekret. J. J. Ramanauskas — Šnipas

Suardė d. St. Michelsono prakalbų maršrutą VII Rajone.

Drg. J. S. Vaškevičius iš Pittstone, Pa., spalio 22 d. atsiuntė mums štai kokį pranešimą:

St. Michelsono maršrutas po VII Rajoną pasibaigė be pasekmių. Visur policija kludė ir stabdė prakalbas. Visuose miestuose, prisiunčiamo turinio skundai nuo šnipio, Katalikų Darbininkų Sąjungos sekretoriaus; Jonas J. Ramanauskas, tą visa atliko.

Draugai, dabar matote, kaip katalikų darbininkų vadai daug gero veltija susipratusiems darbininkams?

Drg. Vaškevičius sykiu atsiuntė ir jas aldermano L. Smitho paliudytą tikrą John J. Roman (ausko) laiško kopiją, kuriame d. Michelsonas ve kaip skundžiama:

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Oct. 11, 1917.

"The Chief of Police, Exeter Boro, Pa.
"Dear Sir:—

St. Michelsonas, a radical socialist of this city, will speak in Exeter Boro on the afternoon of Oct. 14, 1917, at Griskonis Hall.

This man is under surveillance of the U. S. Department of Justice as a dangerous agitator and sower of discontent among the working classes of the Lithuanians. I am advising you regarding him because I believe you should be posted regarding his activities in your city so that you make (turbut, may, Red.) take the necessary steps to counteract any evil that he might do.

If you wish further information concerning this man, I would refer you to the U. S. Department of Justice at Boston, Mass.

Respectfully yours,

John J. Roman.

I certify that this is a correct copy of the original letter as handed to me this 20th day of October, 1917.

Lewis Smith, Alderman.
Antspauda.

Witness J. S. Vaškevičius.
Vertimas.

Policijos galvai
Exeter Boro, Pa.
Gerbiama!—

St. Michelsonas, radikalus šio miesto socialistas, kalbės Exeter Boro 1917 m. spalio 14 d. popiet, Griškonio svetainėje.

Jungtinių Valstijų Tiesos Skyrius (departamentas) laiko tą žmogų savo nuožvalgoj, kaip pavojingą agitatorių ir nepasitenkinimo sėją lietuvių darbininkų klesose. Aš jums pranešu apie jį, kadangi aš tikiu, kad jūs turėtumėt bet informuoti apie jo veikimą jūsų mieste, idant jūs galėtumėt padaryti reikalingus žingsnius, kad jūs galėtumėt užkirsti kelią tam blogiui, kurį jis galėtų padaryti.

Jeigu jūs norite platesnių informacijų apie tą žmogų, tai aš nurodyčiau jums Jungtinių Valstijų Tiesos Skyrių Bostone, Mass.

Su pagarba
John J. Roman.

Aš liudiju, kad šičia yra teisinga kopija originalio laiško, kuris buvo man įteiktas šią spalio mėn. 20-tą dieną, 1917 m.

Lewis Smith, Alderman.

Liudininkas J. S. Vaškevičius. Šitokius skundus-donusus, J. J. Ramanauskas, garsusis vyčių "debatorius", matyt, išsiuntinėjo visur, kur d. Michelsonas turėdavo kalbėti. Tai yra numylėtas klerikalų įrankis kovoj su radikaliumi darbininkų judėjimu. To įrankio jie godžiausiai griebiasi, ypatingai reakcijos metu.

Prakalbos Uždrausta

Draugės Petrikenės prakalbos, tarp kitų vietų, pagarsinta ir Hudson, Pa., 30 d. spalio, ir Wilkes-Barre, Pa., 2 d. lapkr. Plakatai jau buvo atspaudinti, kada pasirodė, kad, kaip praneša mums d. Arminas, "reakcija uždraudė" tose dviejose vietose rengti prakalbas. Taigi pamėnėtomis dienomis ten prakalbos nebus.

Nebus prakalbų ir Pittstone (Pa.) 28 d. spalio, kaip buvo garsinta.

Prakalbos bus Wilkes-Barre, Pa., 28 d. spalio-Oct. Kavaliuško svetainėje, 57 Bank St. po pietų. Rengia Liet. Darb. Liter. Draugijos Apskritys.

VEIKIMAS LSS. VII-am RAJONE.

Prakalbos, agitacija šiuo ruošu atnešė gerus vaisius tarpe mūsų darbininkų, kietųjų anglių kasėjų. Gautas žodis nuo rajono organizatoriaus, d. Armino, daug mums pasako: sutverta keturios naujos kuopos; Scrantone "dangus prašvito": publikos į prakalbas, 21 d. spalio, prisirinko gana daug; 30 naujų draugų įsirašė į LSS.

ANGLIAKASIŲ STREIKAS.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, spal. 19 d. — Tikėdamas, kad Indiana, Illinois, Kansas, Ohio ir Pennsylvania valstijose streikuojantieji angliakasiai sugrįš prie darbo, valstybinis kuro viršininkas G. A. Garfield dirba planus, kad patį valdžia užsiimtų anglies kasiu.

Jeigu darbininkai sugrįš į darbą ir atsiduos valdžios globai, tai Garfield'as neims varu anglies kasimą į valdžios rankas. Jeigu gi angliakasiai nepradės dirbt, jis mano elgtis sulyg savo nuozūrai.

Angliakasių unijos (United Mine Workers) prezidentas J. P. White, kuris dabar yra taip pat anglių administratorius Garfieldo patarėju, išvaziavo Indianapolin tuo rupešciu, kad kokių-nors būdu išvengus streiko. Bet kolkas nuo jo iš streiko apygardų jokių pranešimų negauta. Sulyg neoficialių žinių, manoma, kad streikas plečiasi. Sulyg pranešimų sakoma, kad iš priezasties darbininkų streiko, užsidarė kasyklos pietinė dalyje Illinois valstijos. Panašios žinios

Nauja Kariuomenėn Emimo Sistema

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

"New York Times" gavo iš Washingtono sekamą telegramą. "Vyresnis generolas-maršalas Crowder šianakt paskelbė naują, kariuomenėn emimo paskirstymo sistemą, taip, kad kiekvienas asmuo būtų paskirtas į tam tikrą vietą". Sulyg nauja, prezidento užgirta sistema, kiekvienas užsiregistravęs bus vietos karinės komisijos įtrauktas į tam tikrą atskirą surašą — pridėdant "pilną biografiją", kuri duos karinei komisijai galę nuspręst, kokiai tarnybai tas asmuo geriausia tinka.

Visi kariuomenės amžiaus vyrai, bus paskirstyti į penkis skyrius, pradedant nuo tų, kuriems nereikia nieko užlaikyti ir baigiant fizikai ar dėl kitų priežasčių netinkamais kariuomenės. Asmens, tinkanti fizikai ir neturinti šeimynų, bus užrašomi į pirmą klesą ir bus šaukiami pirmiausia — iki nesumis visus. Vėliau bus šaukiama antra klesė, asmens su mažomis šeimynomis, arba tam-tikrų skyrių amatininkų. Trečią klesą sudarys "augštesni darbininkai" arba turinti užlaikyti senus tėvus. Ketvirtą klesą bus asmens su didelėmis šeimynomis. Į penktą klesą įeina taip vadinami "paliuosuoti", t. y. asmens visai netinkami karinei tarnybai.

MAISTO KRIZIS ITALIJOJ.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Roma, spal. 21 d. — Pirmoji parlamento posėdžių savaitė užsibaigė karštom diskusijom maisto klausime, laikė kurių parlamento atstovas Canepa, kuris taip-pat atstovauja maisto kontrolierių, tarp kita ko pasakė: "Vienintelis budas iširšimui maisto klausimo, — tai visus ukės produktus paskelbt karės stovyj, uždraudžiant pirklams skirt kainas. Valdžia pati turi paimt išleidimą maisto kortelių. Vartojimas cukraus ir mėsos sumažintas 50 nuosimčių, nepadarys jokio blogo šalies žmonių sveikatai".

REZIGNAVO PRANCUZIJOS MINISTERIJA.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, spal. 22 d. — Ministerija rezignavo šiandien. Prezidentas Poincarė ašisakė priimt rezignaciją, vaduodamasis tuomi, kad pėtnyčioj parlamentas išreikšė ministerijai pilną savo pasitikėjimą.

ateina ir iš Indiana valstijos.

Padėjimas da labiau pablogėjo, kuomet išėjo aiškėn, kad Cumberlando klonio rajone taip-pat eina kivičiai tarp anglies baronų ir darbininkų, kurie da neorganizuoti. Manoma, kad iš priezasties streikų, t. y., kad Jungtinės Valstijos neliktų be anglių, administratorius Garfield uždraus gabent anglis Kanadon.

Kerenskis Kariaus

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Bolševikai apleido parlamentą. Petrogradas, spal. 22 d. — Ministerių pirmininkas Kerenskis, atidarydamas laikinį parlamentą pasakė smarkią prakalbą, kurioj tarp kita ko pasakė: "Rusija nori taikos, bet mes nelenksime savo galvos prieš prievartą". "Mes turime kariaut, kad išgelbėt tėvynę".

Bolševikai plojo tik dalinai. Daugelis parlamento narių, tarp jų žymesnieji konstitucinių demokratų vadai, posėdįj visai nedalyvavo.

Kerenskis, savo kalboj, išgyrė jureivius.

Drg. L. Trockis, kuris yra Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybos Pildomojo Komiteto pirmininku, pasakė karštą prakalbą, kritikudamas Laikinąją Valdžią už jos ėjimą ranka raiškon su buržuazija; sakė: "Aš apleidžiu jus, kad pasakyt darbininkams, kariavims ir valstiečiams, jog revoliucija ir žmonės, su pavojų" ir su šauksmais už demokratinę taiką ir Steigiamąjį Susirinkimą, visi didžiuriečiai apleido susirinkimą.

RUSAI IŠGELBĖJO SAVO LAIVYNĄ.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrogradas, spal. 22 d. — Rusams pavyko pabėgt su visais savo laivais, išskyrus žvalgytą valtis, iš Moon užtakos, — taip praneša oficialis laivyno departamentas. Ezel ir Moon salos visiškai perėjo į vokiečių rankas. Ant Dago salos karės žingsnius labai trukdo blogi, klampūs, keliai.

CENTRALIS TARYBŲ KOMITETAS UŽ SIUNTIMĄ DELEGATŲ Į PARYŽIŲ.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrogradas, spal. 20 d. — Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybos Centralis Komitetas atmetė bolševikų rezoliuciją, kurioj priešinamasi siuntimui delegatų į busimą Paryžiuje tarkininkų konferenciją. Taryba nutarė pasiųst du delegatų, atstovaujančių kariavims ir valstiečiams.

DEL PERKĖLIMO RUSIJOS SOSTAPILĖS.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrogradas, spal. 20 d. — Valdžia svarstė klausimą apie apleidimą Petrogrado. Ministerių pirmininkas išsireiškė, kad apleidimas Petrogrado nėra būtina ir jį galima atlikt be skubimom.

Valdžios įstaigų j Maskvą perkraustymą paskirta pradėti spalio 25 d. Pati valdžia, manoma, išvaziuos neankščiau kaip lapkr. 15 d.

Revoliucinės ir demokratinės grupės, kėlimui valdžios Maskvon nepritaria.

Naujas Rusijos Planas

SUTAISYTAS DARBININKŲ IR KAREIVIŲ TARYBOS.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrogradas, spal. 22 d. — Rusijos taikos programos, sutaisyta Darbininkų ir Kareivių Tarybos Centralio Komiteto ir paduotas, kaip instrukcijos Skobelevui, buvusiam darbo ministeriui, jo (?) delegatui į Paryžiaus konferenciją, susideda iš dvylikos paragrafų, padengiančių visus klausimus nuo Panamos iki Persijai. Vienuoliktasis paragrafas reikalauja, kad Panamos kanalas būtų padarytas neutralis, o devintas paragrafas reikalauja grąžinti Vokietijai visas kolonijas, iš jos atimtas per šią karę. Štai ištisas programos:

1. Vokiečiai turi apleisti Rusiją; autonomija Lenkijai, Lietuvai ir Latvijos provincijoms.
2. Autonomija Turkijos Amėnėjai.
3. Alzas-Lotaringijos klausimą iširšti josios gyventojų balsavimu, kurį sutaisys civilė vietos valdžia po abiejų kariuomenės pusių visos kariuomenės prasišalinimui.
4. Sugrąžinti Belgijai jos senąsias sienas (rubežius) ir atlyginti jai nuostolius iš tarptautinio fondo.
5. Atstatyti Serbiją ir Juodkarniją su panašiu atlyginimu. Serbija turės gauti išėjimą į Adriatiko jurą. Bosnia ir Herzogovina turės gauti autonomiją.
6. Balkanų apskričiai, dėlei kurių nesuaitikoma, turi gauti laikiną autonomiją, o paskui jį gyventojai nubalsuos savo politinį likimą.
7. Rumanijai grąžinti senąsias jos sienas taja išlyga, kad jinai duotų autonomiją Dobrudjai ir suteiktų žydams lygias teises su visais gyventojais.
8. Autonomija Austrijos italy provincijoms; paskui jį gyventojai balsavimu nustatys savo politinį likimą.
9. Grąžinti Vokietijai visas atimtas iš jos kolonijas.
10. Grakijos ir Persijos, kaip valstybių, atstatymas.
11. Padaryti neutralėmis visas siaurumas (sąsmaugas), vedančias į vidurines juras; taip-pat neutralizuoti Suezio ir Panamos kanalus. Pirklybos laivų plaukymo liuosybė. Panaikinti teisę torpeduoti pirklybos laivus karės metu.
12. Visi kariuomenės kraštai turi atsakyti nuo karės kontribucijų arba nuostolių atlyginimo bent kokia forma; bet jinai, išleisti belaisvių užlaikimui ir visos kontribucijos pamtos karės metu, turi buti sugrąžinta.
13. Pirklybos sutartis neturi buti paremtos taikos sutartim. Kiekviena šalis gali nepriklausomai, atskirai tvarkyti savo pirklybos dalykus; bet visos šalys turi atsakyti nuo ekonominės blokados po karė.
14. Taikės sąlygas turi nustatyti taikos kongresas, susidarantis iš delegatų, kuriuos šrinko žmonės ir kuriuos patvirtino parlamentas. Diplomatų turi priza-

dėti nedaryti slaptų sutarčių, kurias šiuom paskelbiame, kaip priešingas žmonių valiai ir todėl neturincias jokios vertės".

Neaiški ta šios telegramos vieta, kur kalbama apie Skobelevą, kaip apie delegatą "jo", t. y. Darbininkų ir Kareivių Tarybos Centralinio Komiteto. Abejotina, ar Centralinis Komitetas Skobelevą skyrė savo delegatų į Paryžiaus konferenciją.

LAIKINIS PARLAMENTAS.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

New Yorko Forwardo korespondentas prisiuntė iš Petrogrado sekamą telegramą:

"Į Laikinąjį Parlamentą sulyg išdirbt valdžios plano įeina 338 atstovai darbininkų organizacijų ir 1677 kiti atstovai.

KRIZIS VOKIETIJOS MINISTERIJOJ.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, spal. 22 d. — Laukiama iš Sofijos pargrįžtančio kaizerio. Šiandien — imperatorės gimimo diena, bet imperatorius-kaizeris didesnę dalį dienos praleis svarbiems politiniams pasitarimams.

Grafas von Buelow ir dr. von Bethmann-Hollweg, abu buvusieji kancleriai, yra ėionai užkviesti. Kancleris Michaelis, matomai, neužkviestas, nes jo vardo tarp užkviestųjų nėra.

TALKININKŲ LAIVAI BOMBARDUOJA OSTEND.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Londonas, spal. 22 d. — Suvienytas talkininkų karės laivynas smarkiai apšaudė didžiausią vokiečių submarinų stovyklą Šiaurės juroj. Vokiečių pranešimas sakoma, kad sugriauta keletras namų.

Anglai sako, kad butinai reiki užimt Ostendą, nes tik tuom būdu busią galima apstabdyt submarinų kovą.

Rusijos Pyragai

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Drg. K. Giedrys rašo d. K. Baltrunytei:

(Pribuvome į Petrogradą 25 d. (rugp.), bet vietos gyventi dar neturime, — nėra kambarių, o jei kur randi, tai reik mokėti nuo 65 iki 100 rublių į mėnesį. Maisto nėra. Duona ir cukrus gaunama tik su kortelėmis. Milky, kruopy, visai nėra. Sviestas 2 r. 50 kap. svaras. Mūsų šeimynos reikalai pačiame ėtempime ir atkludume. Pas mus dabar laisvė, tad ir Jaisitės jau "kozoje". Kaip jums tas patinka? Ch. Russell gavo didelę nosį nuo Kolontai, — parodė duris.

Washington, spal. 22 d. — Jungtinių Valstijų valdžia mano konfiskuoti Vokietijos pificių turtus, kurie siekia \$1,000,000,000.

Socialistai ir Šie Rinkimai

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Liudis vis labiau jaučia sunkią kapitalistų valdžios ranką. Karė, brangumas, pamatinių piliečių laisvų varžymas — tai kapitalistų tvarkos ir jų valdžios vaisiai. Liudis pradeda ieškoti išganymo pas socialistus. Tada aiškiai pasirodė nominacijose įvairių miestų viršininkų, kur socialistai kelisys daugiau gavo balsų, negu pereinute prezidento rinkimuose. Darbininkai mato, kad Wilsonas "neišgelbėjo jų nuo karės"; o tokia juk buvo didžiausia jo reklama. Jie, turbūt, pradeda matyti, kad ne viena buržuazijos partija nenori taikos ir nekovoja dėl demokratijos. Taigi apie socialistų "Taikos ir demokratijos obalsį" darbininkai vis labiau spiečiasi.

T. Goris.

Daytono Rinkimai

Daytono, Ohio, demokratų ir republikonų partijos susiliejo, kad apgalvėjus socialistų kandidatus į miesto valdybą. Bet ir susiliejusios abejojai, begu pasiseks sumušti socialistus rinkimuose. Jų organas "Dayton Daily News" pasakoja apie "piliečių" tai yra susijungusių demokratų ir republikonų komiteto rezoliuciją, kurią

"Staciai ir aiškiai buvo Daytono gyventojai persergėti prieš socializmo pavojų, kuris stovi prieš akis šiuo laiku... Daytonui gresia išrinkimas socialisto majoro (miesto galvos) ir socialistų didžiūmos į miesto komisiją. "Mąstantieji žmonės, kurie kadaise buvo užtvėti akademine reformomis, kurias siūlė socializmas, atsisakė nuo jo, pamatę jo klaidingus tikslus".

Šitas desperatis buržuazijos partijų blokas ėmė ieškoti "mažančių" žmonių iš socialistų pabėgėlių. Pasikvietė socialistų negatą Spargo talkon, kad parodytų "klaidingus" socializmo tikslus. Bet ir tas atsisakė jiems patarnauti: per daug jau žioplį jų obalsiai ir per daug kvaili primėtinėjimai socialistams.

Ir ištikrųjų, pasiūrėkime, kokių gudrybių apie socialistus prirašė "demokratinis" miesto komitetas savo rezoliucijoj: štai jos:

"Tos slaptos organizacijos (t. y. Socialistų Partijos) darbo vaisiai visur, kur tiktai jinais paėmė miestą savo kontrolėn arba įgijo kontroliuojamos intakos į miesto dalykus. — parodo eilę jų nuolatinių klaidų, rodo jų pasidavimą, nepasekmingumą, išlaidumą ir negabumą valdyme, iš ko, ant galo, išeina riaušės ir betvarkė".

Tokio gi socialistų netikumo pavyzdžio neduoda nė vieno. Grynas pliaušimas, kaip kad "metodologijos" daktaro Maliansko arba paprastos davatkos.

J. AL

Buffalo Rinkimai

Socialistų kandidatas į majorus d. F. P. Brill Buffaloj, N. Y., nominacijoj gavo pusšesto sykio daugiau balsų, negu vieni metai atgal. Tada 2,700 piliečiai balsavo už Socialistų Partijos kandidatus; dabar gi — 14,341, kaip buvo išsykio paskelbta. Republikonų kandidatas gavo 14,695 balsus, o demokratas — 18,414 bal. Paskui, geriau peržiūrėjus, rado, kad socialistų kandidatas gavo 100 balsų daugiau, negu iš pradžių buvo paskelbta. Socialistai mano, kad buržuazijos politikieriai daug balsų socialistams nusuko; todėl socialistai reikalauja išnaujo balsus perskaityti. Keturiuose "ward" kur gyvena daugiau socialistų balsai

paduoti už socialistų kandidata, viršijo balsus, paduotus už demokratų ir republikonų kandidatus, paėmus sykiu. Kapitalistų laikraščiai su baime rašo, kad septyni socialistai galėsį patekti į miesto tarybą ir tris į valstijos seimą.

Kokia gi platforma socialistai pritraukė tiek daug piliečių? Ogi "taika" ir "demokratija". Buržuazijos partijos čia, kaip ir visur kitur, viena su kita lenkyniuoja delei savo patriotumo; bet į šitą meškerę žuvis jau nebe kaip tekimba. M. J. F.

New Yorko Rinkimai

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Didžiausio laimėjimo socialistai gali tikėtis New Yorko miesto rinkimuose. Bandomieji ("šiaudiniai") balsavimai parodė, kad socialistų kandidatas į majorus Morris Hillquit iki šiol turi daugiau šalininkų, negu visų trijų kitų partijų kandidatai. Demokratų kandidatas Hylan sako, kad Hillquitas gaus daugiau balsų už republikonų kandidata Bennetta ir už "beparty-vių" (fusionist) kandidata Mitchelį. Mitchelis sako, kad Hillquitas sumuš visus kitus kandidatus, apart Mitchelio. Vadinasi, kiekvienos buržuazijos partijos kandidatas pripažįsta, kad Hillquitas viršys visus kitus kandidatus, išskyrus tik tai, kuris pats sako, šis laimės. Visų gi jų nuomonės paėmus apskritai, išeitu, kad Hillquitas balsų skaičium juos visus pralenks. Tai gana geras liudijimas apie socialistų stiprumą.

New Yorko draugai iš paskutiniųjų dirba, vedini augščiausiųjų tikslų. Jie mano, kad socialistų laimėjimas rinkimuose padarys labai didelės intakos į pasaulinės karės baigimą. Koks tai būtų moralis spaudimas į Amerikos valdžią, kokia tai būtų dvasinė parama visai kariaujančių kraštų darbininkų klesai! Kiek jinai duotų jiems drąsos kovoj delei taikos ir delei demokratijos!

Savo rinkimų kovoj New Yorko draugai vyriausia vaduojasi šituo obalsiu: "Taikos ir demokratijos!"

Zinoma, žmonės plaukia socialistų pusėn, matydami visą purvinąją kapitalistų partijų politiką, jų pasidavimą kapitalistams; miesto turtų ėmimą ir jų dalinimą fabrikantams, gelež. savininkams ir tt.; miesto turtų cikvojimą visai bereikalingiems daiktams, vien tikta kad padarius gėro kokiam-nors kapitalistui. (Pav., New Yorko majoro Mitchelio iniciatyva, nupirkta miestui sklypas žemės už dvyliką milijonų dolerių; bet miestas visai neranda, kaip ir kam tą žemę galėtų suvartoti. Taip-pat susekta, kad Mitchelis norėjo dovanoti visą Manhattan salos pakraštį New York Central geležinkelui, ir tt., ir tt.). Kapitalistų partijų kandidatai juk tik ir yra statomi, kad padėtų tam tikrai kapitalistų grupei žmones engti. Savo kandidatų išrinkimui, todėl, kapitalistų partijos leidžia šimtus tūkstančių ir milijonus dolerių, New Yorko drabužių fabrikantai, pav. turėjo konferenciją ir nutarė visas pastangas dėti, kad Hillquitas nelutų išrinktas; tuo tarpu jie patį sudėjo \$30,000, kad judomųjų paveikslų teatrliuose rodytų demokratų kandidato Hylano paveikslą su jo "dorybių" aprašu. Ties patį siuivimo bosai, kaip atmename, padarė 10 saaičių "lockoutą" savo darbininkams, uždarė jiems dirbtuves, kuomet darbininkai pareikalavo algos pridėti ir darbo dienų sutrumpinti.

Be to, New Yorko darbininkai gavo patirti, kokie jiems "geri" yra ir kitų buržuazijos partijų valdininkai per didesnius ir mažesnius New Yorko streikus. Vienok, skriaudos, kurias kapitalistų politikieriai darė žmonėms, nėra pamatinė priežastis, delei kurios darbininkai telkiasi apie socialistų kandidatus. Juos traukia socialistų obalsis: "Taikos ir demokratijos".

Socialistų kandidatas į majorus Morris Hillquit, priimdamas nominaciją į miesto majorus socialistų tiketu, rugs. 23 d. Madison Square Garden prkalboj pasakė socialistų poziciją sekama is žodžiais:

"Siame didžiame darbe mes, Amerikos darbininkai ir socialistai, turime lošti savo rolę ir lošime ją, kadangi, kaip tenai neužginčytų visi pasivadinusieji save "patriotais" mūsų spaudoj ir ant mūsų viešųjų platformų, — Amerikos gyventojai, lygiai kaip

ir viso pasaulio gyventojai, nori taikos.

"Socialistų Partija tai yra vienatinė partija, kuri turi drąsos apreikti šitą reikalavimą, šitą viltį, šitą troškimą. Kaip atstovai didžiosios darbininkų kelsos, kuriai yra mirtinai leidžiama kraujas, mes stovime prieš karę, prieš jaunųjų vyrų, žmonijos žiedų naikinimą. Mes stovime prieš musų turto cikvojimą delei nesuprantamos, navatnos "demokratijos", kuri prasideda naikinimu laisvės musų spaudos, žodžio ir susirinkimų, ir naikinimu teisėtos kritikos namie.

"Mes sakome šiandien laikantiesiems savo rankose galybę, viešpataujančioms klesoms: "Ne karė, ne brangi duona, ne terrorizmas namie gali užtikrinti pasauliui demokratiją, bet socializmas ir visuomeninė teisybė".

K. Vd.

Mooney Byla ir Darbininkų Bruzdėjimas

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Seniai jau žinoma, kad San Francisco teismas nutiesė pakart Tomą Mooney geg. 17 d. 1917 m. Augščiausias Coliformijos teismas atmetė Mooney'o apeliaciją, pripažino teisingu žemesnio teismo nuosprendį. Taip San Francisco kapitalistų Komercijos Kamera liepė, taip teismai padarė. O kam nežinoma, kas tai yra San Francisco Komercijos Kamera? — Tai lizdas, kuriame susispietę, fabrikantai, kasyklų savininkai ir piniguočiai padarė suokalbį su valdininkais ir teisėjais — kirsti mirtiną smugį darbininkų organizacijoms vakaruose; pirmosiomis aukomis jie pasiskyrė darbininkų vadus: W. K. Billingsą, Tomą Mooney, Ed. D. Nolaną ir Is. Weinbergą.

Komercijos Kamerai siela ir kunu priklauso visa San Francisco valdžia. San Francisco valdininkai yra tos kriminalės Kameros bernai; San Francisco teismai — tai Californijos kapitalistų užkampis, kuris išteisina kriminalistus, kreivaprisiegius, o dorus žmones siunčia ant kartuvių ir pudo kalėjimuose.

E. V. Debs šitai charakterizuoja tą Komercijos Kamerą:

"Paprastas prostitucijos namas, tai tyrumo bažnyčia, palyginus su šlykščiu, puvančiu, sukirmijusiu, pilnu brudo teismu, kurį kontroliuoja tas žmogūdzijų urvas, begėdingai pagarsėjęs, kaipo San Francisco miesto Komercijos Kamera".

Tos Kameros paliepimu, Billings jau metai atgal tapo nutėistas visam amžiui kalėjime. Komercijos Kamera ir jos tarnai primetė Billingsui, Mooney ir draugams "mėtymą bombų" laike San Francisco "preparedness"-karinio prisirengimo demonstracijos liepos 22 d. 1916 m.

Mooney išliko da nepakartas tiktai todėl, kad apeliacijos padavimas automaciai atidėjo mirties nuosprendžio išpildymą.

San Francisco prokuroras (district attorney) Fickert daro visą ką, kad tuojaus būtų išnaujo paskirtas laikas Mooney'o pakorimui.

Be dabar jau kiti dalykai neleidžia budeliams šiuo laiku nusistūti Mooney ant kartuvių:

Ilgą laiką darbininkų organizacijos protestavo prieš kapitalistų suokalbį ant Mooney ir jo draugų gyvybės; protestai ėjo Washingtonan ne tikta nuosimtų tukstančių organizuotų Amerikos darbininkų; jie ėjo iš Anglijos, Hollandijos, Švedijos, Norvegijos ir kt. Žinia apie ne-girdėto biauromo San Francisco kapitalistų suokalbį prieš darbininkų vadus pasiekė net ir tokias

jiems nemalonumų. Todėl ir jų organas "Argonaut" protestuoja prieš prez. Wilsono kišimąsi į jų "naminį, tikta Californijos valstijai priklausantį" dalyką; tuo žingsniu prezidentas įžeidžia tos valstijos "vertybę"; girdi, kaip prezidentas neturi teisės skirti komisijas kamantinėjimui kriminalių bylų Anglijoj ir Prancuzijoje, taip jis neturės tos teisės nė Californijoje.

Bet tyrinėjimas, matyt, įvyks, kad prezidentas, anot tų rakalių, ir neturės tam teisės. Ir jeigu nors kiek bešaliai bus tyrinėjama, tai bus atrasta, kad visa byla prieš Mooney ir jo draugus, nuo pradžios iki galui, tai yra purvinas kapitalistų suokalbis, už kurį jie patįs ir jų tarnai turėtų eiti į kalėjimą.

Federalės valdžios paskirta tyrinėjimo komisija patirs, be ko kita, šitokių dalykų:

Prokuroras Fickert ir prokuroro pagalbininkas Čuhna Komercijos Kameros pinigais pirkto visus "liudininkus" prieš Mooney. Kiekvieną paperkamą liudininką jie mokino, kaip liudyti; darė su jais repeticijas; vadžiojo po vietas, apie kurias teisme turėjo būti liudijama, buk tie "liudininkai" matę Mooney bei jo draugus per militaristų demonstraciją San Francisco.

Beveik visi liudijusieji prieš Billingsą, o paskui prieš Mooney buvo arba kalėjimuose arba išėjusieji kriminalistai arda šiaip blogiausio vardo žmonės. Vyriausias "liudininkas" prieš Mooney buvo Oxman. Prokurorai atsigabeno Oxmaną iš Oregono valstijos. Paskui paties Oxmano laiškaai parodė, kad San Francisco militaristų demonstracijos dienoj jis visai nė San Francisco nebuvo. Prokurorai pavedė Oxmanui susirasti žmogų, kuris jo "liudijimą" patvirtintų. Oxmanas pasikvietė F. E. Rigall iš Grayville, Ill., kad patvirtintų jo žodžius. Rigall nebuvo niekad buvęs ne tikta San Francisco, bet niekada da nebuvo nė kojos ikėlęs į Californijos valstiją, — o buvo šaukiamas į "expertus" liudininkus ir žadėta jam geras atlyginimas. Kada Rigall parašė, kad jis negalės liudyti, nes jis toj vietoj visai nebuvo, tai Oxman jam atsakė: "Hell, you were there as much as I was" (Juk ir aš, po šimtą velnių, ten tiek teubau, kaip ir tu", o vistiek liudiju, — Oxmanas turi ilgą kriminalinę istoriją. Indianos valstijoj jis ilgai pardavinėjo svetimas farmas, iki valdžia jį užklupo. — Teisme Oxmanas atvejų atvejais sau prieštaravo. Pagalios, pats Rigall parodė, kaip Oxmanas liudininkus samdė; remiantis Oxmano laiškais ir šiaip teisingų žmonių liudijimais, Oxmanas liko areštuotas už kreivą prisiegą. Komercijos Kamerą pasamdė Oxmanui gabiausią San Francisco advokatą už \$10,000. Prokurorai ir teisėjas Dunne prisiekusijų teismą sudarė iš kapitalistų Komercijos Kameros narių, kurie ir išteisino Oxmaną.

Prostitutei Estellei Smith buvo siuloma \$10,000 už liudijimą prieš Mooney draugus. Syki jį buvo patraukta teisman už dalyvavimą žmogūdzystėj su savo dėde, už ką pastarasis liko nutėistas kalėjiman.

Užsisenėjusiam kriminalistui D. J. Kidwell žadėta paliuosuoti iš kalėjimo, jei jis liudys, kad "matęs Tomą Mooney".

Negras Chas. Organ, trečią kartą sėdintis kalėjime už pinigų dirbimą buvo pašauktas liudyti prieš Mooney; už liudijimą žadėjo jį paleisti iš kalėjimo. Liudininkės Mellie ir Sadie Edau buvo priverstos prisipažinti, jog neteisingai liudijo. Paklaustos, kodėl jos taip liudijo, atsakė: "Ką tai reiškia; bile užmokė. Jie yra tikta darbininkai. Dabar juk jau per daug darbininkų yra".

John McDonald Billingso byloj po prisiega liudijo vienaip, o Mooney byloj apie tuos pačius dalykus liudijo visai kitaip. Teisingi liudytojai ir paveiklai buvo neleidžiama teisme pasirodyti.

Kada Mooney'o advokatas rekaloavo naujo teismo, kadangi mirties nuosprendis Mooney'ui buvo išneštas remiantis kreivomis prisiegomis, tai prokuroro pagalbininkas Čuhna atsakė šiais darbininkams atmintiniais žodžiais:

Jeigu aš žinočiau, kad kiekvienas liudininkas, kuris tik liudijo prieš Mooney, kreivai prisiego savo liudijime, tai ir tada aš nė piršto nepajudinčiau, kad davus jam naują teismą... visa ta rakalių (t. y. darbininkų vadų) gauja turėtų but be ceremonijų pakarta.

Darbininkai turi visais galimais budais protestuoti. Kitaip gali ir išsipildyti tokie kapitalistų ir jų bernų norai.

Jeigu ne Amerikos ir Europos darbininkų protestai, tai Mooney veikiausia jau būtų pakartas. Iš vieno darbininkų vado padarę lavoną, kapitalistai gal būtų jau bekarį ir kitus darbininkų vadus. Bet šito darbininkai neprivalo jiems leisti.

P. S. Aukas reikia siųsti šiuo adresu: John B. Mooney, treasurer Tom Mooney Defence Committee, P. O. Box 894, San Francisco, Cal.

Generalio Pačto Viršininko Įsakymas

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

I. Į dešimt dienų po šito įstatymo patvirtinimui ir iki karės galui bus įstatymų uždrausta (neteisėta) bent kokiam asmeniui, firmai, korporacijai arba sąjungai spauzdinti, leisti arba skleisti arba buti priežastimi spauzdinimo, leidimo arba sklaidimo bent kokia svetima kalba bent kokios žinios, redakcijos straipsnio arba kokios kitos spauzdintos medžiagos apie valdžią Jungtinių Valstijų arba bent kokios valstybės, dalyvaujančios dabartinėje karėj, apie jos politiką, tarptautinius santykius, karės padėjimą arba jos vedimą, arba bent kokį kitą su tuom surištą dalyką: Su šiuo išėmimu, kad šis skirsnyš nebus taikoma prie bent kokio spauzdinio, laikraščio arba leidinio, kur jo leidėjas arba sklaidėjas, paduodant paktui išsiuntinėti arba prieš padavimą arba kokiu kitu budu sklaidimą žmonėse, įteikęs pačto viršininkui tos vietas, kur leidinys yra leidžiama, prisiekto liudijimo forma, tikrą ir pilną vertimą ištiso straipsnio, kur telpa tokia medžiaga, skiriama talpinimui tokiam spauzdiny, laikraštj ar leidiny ir išspauzdins aiškėmis raidėmis ir aiškia anglų kalba pradžio kiekvieno tokio straipsnio, redakcijos editorialo ar kokios kitos medžiagos ant kiekvienos kopijos tokio spauzdinio, laikraščio ar leidinio šiuos žodžius:

"True translation filed with the postmaster at (the post office where the translation was filed, and the date of filing thereof) as required by the Act of October 6, 1917."

"Tikras vertimas įteiktas pačto viršininkui (vieta, mėnesio diena ir metai), kaip to reikalauja įstatas spalju 6 d., 1917.

2. Bent kokis svetima kalba spauzdinys, laikraštis ar leidinys, kuris nepildo šio skirsnio reikalavimų, šiuomi paskelbiamas, kaip neleidžiamas siųsti paktui, ir bus nelegalia (prieš įstatus) bent kokiam asmeniui, firmai, korpo-

John McDonald Billingso byloj po prisiega liudijo vienaip, o Mooney byloj apie tuos pačius dalykus liudijo visai kitaip. Teisingi liudytojai ir paveiklai buvo neleidžiama teisme pasirodyti.

BORDEN'S Malted Milk
 IN THE SQUARE PACKAGE
 HAS NO EQUAL
 Borden's Condensed Milk Co., N.Y.

Ar Nervuojies Dirbdamas?
 Jei taip, tai stiklas
BORDEN'S Malted Milk
 IN THE SQUARE PACKAGE
 dienos metu tau pagelbės labai daug ir ramins tau nervus, kadangi jame yra visai tikri karvės pieno maistiniai elementai ir stiprinančio grūdinio maisto. Mėgink jį su Zwiebacku pyragaičiu arba krekmėmis. Jis tiesiog puikus.

PIRK PAKELĮ ŠIANDIEN
 Parsiduoda kiekvienoj aptiekoj.

Išpildykite šią kvitą ir pasiūskite Malted Milk Dept. Borden's Condensed Milk Co., New York.

Įdėkite 10c stampomis ir gausite musų rakvedį ir sampelį pakankamai išbandymui.

Name
 Address

Cosmopolitan Garment Corporation
 Manufacturers of
RAINCOATS and RUBBER CLOTHING
 BROCKTON, MASS.

Korporacijos narys, A. Slesarunas, važinėjęs vakarines valstijas, rinks orderius rinkouty, pardavinės šėrus; šėrų kaina \$10. Organizuos agentus.

Jeigu kurių kolonijų nekludys, atsišaukite į Bendrovę, norinti būti agentais.

DAROME NUO LIETAUS KOUTUS VYRAMS, MOTERIMS ir VAIKAMS.

Galite pilnai užsitikėti A. Slesarunui; Korporacija už jį atsako.

A. Slesarunas.

Cosmopolitan Garment Corporation
 BROCKTON, MASS.

bus atsitikimas, ir priduoti tą klausimą su tos medžiagos pavaldžiais, "sampeliais, Pačto Skyriaus (ministerijos) Teisių Patarėjui (Solicitor) delei patarimų.

5. Pačtu viršininkai turės atidžiai užlaikyti vertimus, jiems įteiktus minimuoju įstatymu ir sykiu su dviem kopijom to laikraščio, spaudinio ar kito leidinio, kurio vertimai jie, menama, yra, jie turės chronologiškai tai sudėti su leidiniais, idant jie tikėtų peržiūrėjimui arba kokiam kitam tikslui ar vartojimui, kaip kad Pačto Skyriaus Teisių Patarėjas galėtų įsakyti.

6. Pačtu viršininkai turi greitai pranešti Pačto Skyriaus Teisių Patarėjui, patėmiję bent kokius atsitikimus, kuriuose medžiaga negali būti siuntinėjama, sulig augščia minėto įstato nurodymu arba sulig 1917 m. birželio 15 d. įstato (Espionage Act), o jinau būtų išvežiojama, išnešiojama arba kaip kitaip spauzdinama arba skleidžiama.

7. Su medžiaga, kuri, augščia nurodytu įstato, negali būti siuntinėjama, turės būti padaryta, kaip palieps Pačto Skyriaus Teisių Patarėjas.

A. S. Burselon,
 Gener. Pačto Viršininkas.

Cenzūros Įstatai ir LSS. Organai

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Sunku ir bepasakyti, kokius sunkumus šis įstatas uždėjo ant radikales spaudos. Jis yra daug blogesnis, negu aštriosioji cenzura, kuri kuomet-nors buvo Rusijoje.

Kituose kraštuose valdžios laikos cenzorius, ir patiems laikraščiams nereikia daryti savo straiptinių vertimo. Cenzoriai kartais braukia laukan visą netinkamą jiems straiptinį; bet dažniau tik tai išbraukę straiptinio dalis.

Minimas gi Amerikos įstatas daro cenzoriu patį laikraščio vedėją. Vedėjas, rašydamas, turi pats kiekvieną žodelį cenzuruoti, kad nė nago juodimu neuzkliuvus vietiniam pačto viršininkui. Jeigu jam visame laikraštyje tiktai vienas žodis pasirodys "neišukimas", jis gali suturėti visą laikraštį.

"Kovos" redaktorius ir administratorius nuėjo pas Philadelphiajos pačto superintendentą pasiklausti: Gal bus galima išanksto priduoti vertimus tų straiptinių, kurie ketinama dėti į artimiausią numerį? Gal pačto viršininkas pasakys, kuriuos tų išverstųjų straiptinių galima dėti, kuriuos reikia taisyti, o kurių visai negalima dėti?

Pačto superintendentas atsakė: jokie vertimai nebus imama skaitoma pirma, negu laikraštis bus visas atvežtas į pačtą išsiuntinėjimui.

Vadinasi, tiktai tada, kuomet laikraštį atspauzdėsi ir į pačtą nuveši, tegalėsi sužinoti, ar lai-

Ar Reikalingi Darbininkams Politiniai Kliubai

Man išrodo, kad jie netik kad nereikalingi, bet da iš kito atžvilgio blėdingi darbininkų klesai, delto aš ir manau apie juos plačiau pakalbėti.

1916 m. Minersville, Pa. kilo sumanymas sutverti tokį klubą, kad sutraukti visus lietuvius, be skirtumo pažvalgų, klesų ir užsiemimų. Nežiurint, ar tai darbininkas, "biznieriis"-vertelga, bile tautietis, tai jau ir geriausias draugas, nežiurint kokios jis partijos, demokratų ar republikonų, kurios yra priešingos darbininkų klesai, — bet, jeigu tik mės turėsimė viena-kita tautietį miesto valdvietėse, tai bus kuodidžiausia garbė lietuvių tautaines, mes turim iš savo tarpo vieną poną! Mes nekėik nepamislinaam, ar tas ponas bus mums gerresnis, ar da žiauresnis už buvasj svetimtautį; tas mums nepaina. Kad ir skaudesnių bizunų mums per nugarą užveš, tai bile tik musų tautietis, tai ir smugis pasidaro malonesnis iš savojo rankų.

Užmanymai įsteigti tokią įstaigą kilo iš tarpo obivatelių, kuriems yra toki klubai naudingiausi ir pabėgusių socialistų, arba prašalintų už ardyumą vienybės darbininkų tarpe. Toki tai elementai suvadzioja darbininkus ir atitraukia juos nuo įstojimo į klesiniai susiprasiusių darbininkų tarpą. Kodel jie turi įtekmę suvadzioti darbininkus?

Štai kame dalykas. Organizuoti darbininkai, priklausanti Socialistų Partijai arba L. S. Sąjungai, turi tam tikrą nustatytą mėnesinę "mokestį" palaikymui organų ir vedimui organizatyvio darbo. Šita gi naujoji suvadziotojų įstaiga, priemama su labai mažomis duoklėmis, tik 5c mėnesij, nes tankiai doleresnį politikieriai desėtkais dilerij prisuonca jų pusės palaikymui, nupirkimui balsų ne po vieną, bet antsyk visą grupę. Ar naudingos tokios įstaigos, kad darbininkai netik parduoda savo balsus darbininkams priešingiems politikieriams, bet da savo kruvinais penktukais remia savo priešininkus. Tai vienas nemirtinų faktų, kad panašios įstaigos darbininkams negeistinos, nuo kuriu susipratęs darbininkas turi šalintis.

Antras dalykas, kurį mes turime žinoti, tai koki žmonės pagaiduoja šim naujį įstaigų? Tai musų obivateliai, "mažieji buržuajai, kurie daugiau-mažiau yra praturtėję iš darbininkų, kurie daugiausia naudojami iš darbininkų, nesurpantociu savo klesos reikalų, jiems toki darbinink. naudingiausia, delto juos ir nori palaikyti prie savės, o atitraukti nuo tikrojo kelio, kuriu turi eiti susipratę darbininkai.

Susipratę darbininkai, labai gerai pažįsta, kas yra smulkioji buržuazija, delto toki darbininkai jiems labai negeistini; tad jie ir deda visas savo pastangas ardydumui darbininkų vienybės. Tai toki musų tautiskųjų ponų darbų darbininkų labui.

Jeigu neaišku, tai aš privesiu faktą, kuris neseniai apsiereikė, kaip daug gero velija mums, darbininkams lietuviški praturtėję buržuajai. Rodos visiems darbininkams zinoma, kaip sunkus šiandien yra darbininko gyvenimas; o kaip tą atjaucia musų gerbiamejie ponai biznieriiai? Jie tą gyvenimą da sunkesniu nori padaryti, bile tik jiems būtų ant naudos.

Minersville, Pa., kaipo mažam miestukij, šviezius valgomus daiktus atveža aplinkiniai "farmeriai" (ukininkai), ir parduoda tiesiog be perkupčių pagalbos, šviezius ir da truputį pigiau. Taigi musų ponams biznieriams konkurentėj daro. Tad jie su-

raštinge, o iš ten, visus gabeno į Šiaulius, kur turėjo išbuti kankinami caro budelių po tris ir daugiau mėnesių. 1906-7 m. tas aklas caro valdžios bernas pradėjo net "gubernatorium" vadintis (žiur: "Kovoij" 45 num. 1907 m.). Darbavosi kiek galėdamas, kad išnaikinus visus Joniškio socialistus, bet tie jo troškimai neišpildė.

Rugp. 13 d. tas žmonių kraujogėrikas pats gavo galą.

Gyvas budamas, gaudavo daug lajškų, kuriuose buvo liepiama mest tą savo "profesiją", bet jis j tą visai neatkreipė atžidios. "Ką jie man padarys, sakydavo, aš esu apsiginklavęs ir nebijau jų, bet jei aš ir žysiu, tai mano šeimyna bus aprupinta ir laiminga".

Žaibo greitumu po apylinkę pasklido žinios, ape Butkaus nušovimą. Visi džiaugėsi, sakydami, kad jis, gerdamas motinų ašaras, o jaunųjų kraują, yra to pilnai užsitarnavęs.

Gavęs žinią vietos antstolis nesiēmė spartaus darbo, nes jis gerai žinojo, kad jo darbas neatnės pageidaujama vaisiū.

Netoli Pašvitinio, uredninkas pastojto kelij dviem nepažistamiem vyram ir norėjo juos areštuoti, bet tie nepažistamejie nepasidavė ir prasidėjo šaudymas. Dvaro darbininkai, išgirdę šuvius, atbėgo ir padėjo suinti "piktadarius". Visi manė, kad jie yra plėšikai, kur neseniai buvo apvogę vieną kaimą; bet sumintuosius gražinant Joniškin, pasirodė, kad jie yra tie, ką ryte nušovė Jurgij Bartkij, o ne plėšikai. Uredninkas teisinosi, sakydamas, kad buciau žinojės, bucia nesakęs nieko. Juos caro valdžia nuzdys, o man reikės žuti nuo jų draugų! Tie jo žodžiai išpildė, — kaip tik tapo mirtin teistiis Jonas Buržinskas ir J. Liaugminas ir uredninkas žuvo..

Juos sugražinus Joniškin, dautelis žmonių pripazino, kad tai tie patis, ką ryte nušovė J. Bartkij.

Tuoį prasidėjo draugų kankinimas. Kankino kaip įmanydami, kad pasakytų, kas jiems yra pripasakojęs, kad Bartkus buvo priešingas socialistų judėjimui. Daugiausia savo barbariskumu atsizymėjo antstolio sekretorius, lietuvis Abramavičius (Adomavičius). Jis lauzė d. Liaugmino peršautąj ranką, liepdamas išduoti draugus joniskiečius, bet nieko nelaimėjo. Po ilgų kankinimų pasūntė į Šiaulius.

Draugai siauliečiai ir joniskiečiai buvo nutarę, kad gabenant draugas į Šiaulius atimti juos iš policijos nagų; tam darbai jau buvo ir ginklai prirengti, bet del tulų kliučij tai atsiekti nepavyko. Iš Šiaulij juos išgabeno į Vilnij, kur buvo karo lauko teismo abudu: Jonas Buržinskas ir J. Liaugminas pasmerkti mirtin. J. Liaugminui mirties bausmė tapo pakeista katorga, o J. Buržinskui karės lauko teismo nuosprendis tapo išpildytas 7(20) d. spalio, anksti, nedėdienio ryte, Vilniuje.

Nors jau praėjo 10 metų, kaip draugas J. Buržinskas tapo atskirtas nuo musų, bet jo dvasia liko ir gyvuos per amžius. Nes darbininkai neužmirsimė tų, ką kenčia arba žuvo budelij rakoysel!

Tebuna garbė jums, nukankinti broliai!

Drg. J. Liaugminą Rusijos revoliucija pafiuosavo iš katorgos kartu su kitais revoliucionieriais.

S. A. Dementis.

Kam jus sakot, kad "privatiniai" laikraščiai eina prieš Sąjungą? Juk tai neteisybė! Jie tik nori vesti Sąjungą paskui save į dešinę. Bet, kad Sąjunga neina dešinėn, tai prisieina jos poziciją sutartinau kritikuoti. Juk ne uždyka "Kel." pavadinio nepaklusniuosius tamsunais ir slaptais kapitalistų agentais.

Vaidotas.

Jonas Buržinskas
 (Atsiminimas)

Daug žuvo musų brolij-draugų kovoj su priešininkais už laisvę. Daug randasi musų draugų, kurie del visuomenės nesigailėjo savo vienintelio, didžiausio turto, — gyvybės, kad tik kaip-nors parodžius skriaudžiamajai žmonių klesai šviesų ir tiesų keliją ateitį — Socializmą.

Ir Jonas Buržinskas yra vienu tų kų paaukojo savo gyvybę darbininkų klesai, kad jinau susiprastų ir pasiilusuoatų iš budelij nukaltų retėziū.

Nuo 1904 metų Joniškyje atsizymėjo provokatoriškais darbais tarnaujantis caro valdžiai J. Bartkus (žr. Vilniaus "Naujojoj Gadyneij"; "Skarde" ir "Zarijoj"). Jis buvo valdžios apmokamas šnipas ir net buvo įgijęs galė nešiotis ginklus. Baugindavo senelius-tėvus ir motinas, kad pasakytų ar jų sunų neskaito socialistinės literaturos, ar neateina kokių žmonių; grąsindavo nušaunąs, jeigu nepasakys teisybės.

1905 metų rudenij, kada caras išleido del žodžio ir spaudos laisvės manifestą, Jurgis nesiliovė varęs seną judošiską darbą, ir vis rinkosi medžiagą ant tollau. 1906 metais sausio 13 dieną Joniškin atvyko raiteliai, tuomet Jurgis su oficialiais leidosi į atvirą ant Joniškio jaunimo medžioklę. Gaudė kaltus ir nekaltus; ant ko tik jis turėjo asmenį piktumą, tai areštavo (žr. "Darbininko" 7-8 num. 1906 m.) ir plakdami gabenosi į valsčiaus

o vienai, tuos pa-
 tuos kitai-
 pavaike-
 isme pasi-
 katas rel-
 kadangi
 Mooney'ui
 s kreivo-
 prokuroro
 atsake
 trmintinai

d kiekvie-
 ik liudij
 prisiegavo
 da aš nē
 ad davia
 sa ta ra-
 cy vadų)
 eremonijū

ais galli-
 ti. Kitaip
 kapitalis-

ir Euro-
 stai, tai
 butų pa-
 ininkų va-
 apitalistai
 kitus dar-
 darbinin-
 isti.

K. V.

ūsti siuo

treasurer
 Commit-
 Francis-

pačto
 sa-

the post-
 on Oc-
 1917.

šito įsta-
 iki karės
 uždrausta
 m asme-
 arba
 isti arba
 iežastimi
 ba sklei-
 na kalba
 edakcijos
 s kitos
 apie val-
 jų arba
 dalyvau-
 apie jōa
 antykius,
 os vėdi-
 su tuom
 išėmimu,
 taikoma
 inio, lai-
 ir jō lei-
 aduodant
 prieš pa-
 tu budu
 ks pačto
 ur leidi-
 ekto pa-
 ir pilnā
 kur tel-
 skiriama
 auzdiniū,
 išspauz-
 ir aiš-
 kiekvie-
 edakcijos
 tos me-
 kopijos
 aščio ar

ed with
 post of-
 ion was
 filing
 the Act

tas pač-
 mėnesio
 reikalau-
 17.

na kalba
 leidinys,
 o reika-
 ma, kai-
 pačtu, ir
 us) bent
 korpo-

APŽVALGA

KABLEGRAMA IŠ PETROGRADO.

Petrogradas spalio 22 d. 1917. "Kova", 229 N. Sixth St., Philadelphia, Pa. Gavome 7800.

Aleksa, Kapsukas, Liutkevičius.

Jei norite pamatyti, kaip "Naujienos" skleidžia socializmą, tai paskaitykite jų:

N 247-to 6-tą puslapį, N 248-to 3-čią puslapį, N 249-to 6-tą puslapį ir N 250-to 6-tą puslapį.

ANGLIJA SIUNČIA ATGAL RUSIJOS IŠEIVIUS.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Drg. M. Andriusienė rašo iš Glasgowo, Skotijos, "Motery Balso" administracijai (kuri laiškutį mums perdavė):

"Malonėkite daugiau "Motery Balso" parduavimui mums ne-siuntinėti, nes nėra kam skaityti: vyrus bemaž visus išvežė į Rusiją; liko tik moters (kalbu apie Glasgową). Kalbos eina, kad bene busią visi išvežti; jei liks, tai tik seni, vaikai ir moters".

Reikia suprasti, kad iš Anglijos veža atgal Rusijos išėivius, kurie nebenorėjo stoti į Anglijos kariuomenę.

Ateina tie laikai ir Amerikoje esantiems Rusijos išėiviams "slackeriams".

POŽĖLA, LSS. ORGANAI, "TIESA", KAPSUKAS, ALEKSA.

Kaip tik sužinojom apie Požėlos ir tulų jo draugų nuėjimą bendradarbiauti su tautininkais ir klerikalais į "Tautos Tarybą" ir į Lietuvos "Voldamąjį Komitetą", tuojaus pakritikavome tuos jų žingsnius. Kadangi Petrogrado "Tiesa" vis da nicker tikra nebuvo apie Požėlos elgimąsi, rašėsi, tai mes išreiškėme norą, kad jį aiškiai apie tai pasakytų savo nuomone.

N 17 "Tiesos" dalyką plačiai aiškina redakcija, dd. Kapsukas ir Z. Aleksa. "Tiesos" redakcija davus ištraukę iš d. J. Baltrušaičio straipsnio "Nauj. Gad." apie Požėlą ir kitus, nuėjusius į "Tautos Tarybą" ir "Voldamąjį Komitetą", — sako:

"Mums labai malonu skaityti tokios blaivios d. J. Baltrušaičio ir Amerikos Liet. Soc. Sąjungos organų mintis".

Drg. V. Kapsukas gi apie Požėlą rašo:

"Ilgį darbo ir vargo, skausmų ir kančių metai mudu buvo surišę. Da prieš karą kartu dirbova Rygos "Vilnyje", kuriai ypatingai jis suteikė kairiųjų s.-d. (didžiūmiečių) dvasios. Tuomet jis tiesiog spyrė, kad L.S.D.P. jungtųsi su kairiaisiais socialdemokratais. Karo metu, kiek man teko laiškais su juo susizioti, jis taip pat buvo užėmęs kairiųjų s.-d. poziciją. Vienam laiške jis man skundėsi, kad net vilniškių s.-d. inteligentų "tauta" savo antspaudą uždėjo; ne kartą skundėsi dėl jų oportunistizmo, ir aš buvau geliusi šitiki-nes, kad tuo pačiu keliu mudu einava. Deja, sugrįžęs Rusijon, ką kita pamaciau: pamaciau, kad "tauta" ir ant jo "savo antspaudą uždėjo", o greta su tuo jau neišvengiamai ir oportunizmas pradėjo bujoti; Rusijos revoliucijoj jis visiškai nustojo dalyva-ves. Didelis tai man buvo smugs, skaudus apsvylimas. Bet šiam didžiajam socialistų krizij ar vienas toks smugs jau mus ištiko? Ar vieno ne tik artimo draugo, ar mokytojo mes nusto-jome? Vienok mes einame ir eisi-me savo keliu, — tarptautinės revoliucinės socialdemokratijos keliu.

"Situos žodžius aš priverstas esu rašyti, kad Amerikos ir Sko-tijos draugai, kuriems aš pasako-jau apie L. Požėlą, geriau gal-letų suprast susidariusius pas mus santykius".

Drg. Z. Aleksa plačiau aiški-na apie tuos socialistus, ant ku-rių "tauta" "uždėjo savo antspaudą" ir kurie, todėl, atsimetė nuo tarptautinių socialistų. Apie

tai bus kitame "Kovos" nume-ryj.

ATSIRADO "GERADARIAI".

Massachusetts valstijos atei-vystės biuras atsiuntė dailų laišką Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungos adresu, prašydamas, kad Sąjunga jam nusiųstų sura-šą savo kuopų, gyvuojančių Massachusetts valstijoj; biuras taip pat butų dėkingas, jeigu Są-junga jam duotų tų kuopų sek-retorių vardus ir adresus. Biur-as, mat, noris padėti ateiviams "rasti laisvę, progą ir laimę" šioj šalyj; nori jiems duoti naudin-gų informacijų, kad lengviau butų gyventi šioj naujoj tvy-nėj.. Kasžin tik kodėl taip vė-lai susirupino "informavimu" "foreignerių". Per pusketvirtį metų, nuo karės pradžios, mūsų "foreignerių" beveik neįvažiavo; o kuriuos karė užtiko šioj ša-lyj, jau tie ir patys, be tų "infor-muotojų" moka kelio pasiklaus-ti.

Tiems pasivėlinusiems "infor-muotojams" reikalingi socialis-tų adresai, kad galėtų paimti so-cialistų kailį j darbą. Žinomia, iš Sąjungos jie adresų negaus.

ATSISIAUKIMAS Į AMERI-KOS DRAUGUS.

Drg. Z. Aleksa kreipiasi per "Kovą" į Amerikos lietuvius darbininkus, kad remtų "Tiesą", Petrogrado kairiųjų liet. soc. dem. organą:

Draugai! Musų leidžiamas lai-kras "Tiesa" (Petrograd, Leš-tukov per., N 4, but. 22), tik tuomet stipriai ant kojų atsistos, jei draugai amerikiečiai rems ją. Prie dabartinio dalykų stovio, kada taip daug žuva siuntinių, mums labai nepatogu siuntinėti "Tiesą" į Ameriką parduavimui, atskirais ekzemploriais. Bet draugai gali remti "Tiesą" ren-kant prenumeratą ir aukas. Vi-siems Amerikos darbininkams, kuriems rupi sužinoti, kas deda-si Rusijoj, reikėtų išsirašyti "Tiesą". Toks išsirašymas prisidė-tų stipriai atstoti "Tiesai" ant kojų.

Z. Angarietis.
"Kovos" redakcija karščiau pa-taria išsirašyti "Tiesą". Ji puik-iai vaizdina revoliucinį proleta-riato judėjimą ir valstybių ir sro-vių politiką ir santykius.

DELEI VAIDILOS AINIO RAŠTŲ LEIDIMO.

Gavome nuo d. Z. Angarietio laiškutį į dd. amerikiečius, kur jis rašo:

"Draugai darbininkai; Drg. J. Janonis (Vaidilos Ainis) atsi-sveikindamas su savo draugais laiške, paliktame man, išsireiškė pageidavimą, kad jo raštai liktų atspaudinti. Bet pas mus nėra gana lėšų. Kreipiūsi į jus, drau-gai amerikiečiai, padėti mums išleisti V. Ainio raštus. V. Ainis buvo vienatinis proletariato petas mūsų eilėse. Ir mums rupi, kad visi susipratę lietuviai darbininkai savo aukomis padėtų, mums išleisti jo raštų rinkinį ir tuom padėtų mums pastatyti geriausia jam paminklą.

Visuomet su Jumis
Z. Angarietis".

"Naujienos" "taisosi"; jau skelbia karės kreditus — Laisvės Paskolą.

LSS. PILD. KOMITETO POSĖDŽIO, LAIKYTO SPALIO 21 d. PHILADELPHIJOJ, PA., NUTARIMAI.

1. "Kovą" ir "Naująją Gady-nę" leist, verčiant anglų kalbon straipsnius, kaip to Jungt. Val-stijų valdžia reikalauja ir leist toj dvasioj, kokioj iki dabar bu-vo leidžiama.

2. Jeigu "Kova" taptų sustab-dyta, tai tuomet leist Sąjungos reikalų bulletiną (pranešimus).

3. Pakviest d. J. Baltrušaitį padėti suredaguoti "Naująją Ga-dynę".

4. Rinkt visur, ir visokiais bu-dais aukas politikos nusikaltė-liams.

5. Pavest "Kovos" administra-toriui pasisamdyt pagalbininką.

6. Jeigu Sąjungos organai liktų sustabdyti, Sąjungos spaus-tuvė turi leist knygas.

7. Nupirkt į administraciją "registerį", tik tą pirkimą atidėt toliau, iki išsiaiškins dabar-tinė situacija.

8. Dabartinio "Kovos" namo, kuriame randasi Sąjungos spaus-tuvė, kontraktą pailginti šešiais mėnesiais.

9. "Kovos" administratorium pasamdyta d. J. Sukys. Algos nutarta mokėt \$20 savaitėj, vie-toj pirmiau mokamų \$15.

10. Pakelt \$2 savaitėj algą an-tram "Kovos" redakt. d. J. V. Stalioraičiui, t. y. vietoj \$18, mo-kėt \$20 savaitėj.

11. Kreiptis į LSS. 37 kp. Chi-cago, Ill., kad išrinktų komisiją, kuri prigelbės LSS. Centro Sek-retoriui susipirkt raštinei rei-kalingus daiktus.

12. Prie d. J. V. Stlsono algos \$21 savaitėj, kuriuos gauna iš Socialistų Partijos, nutarta pridėt \$4 savaitėj iš S-gos izdo.

13. LSS. Pild. K-to sekreto-riūm išrinkta d. J. Jukelis.

J. Jukelis, Ad. Žolynas, J. P. Raulinaitis, J. Ramanuskas, J. Vilkelis.

ATSISIAUKIMAS Į VISUOMENĖ POLITIŠKŲ KALI-NIŲ REIKALE.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Birž. 6 d. šių metų Rockforde tapo areštuota 137 draugai už nesiregistravimą, tarp jų 25 lie-tuviai. Jų teismas buvo liepos 5 d. ir nuteisė, 112 draugų vie-niems metams kalėjimo į Chica-go prie sunkių darbų. Iš lie-tuvių yra 17.

14. Muteistųjų draugų priklausė 75 kp., kiti 2 L. S. J. Rateliui ir vienas buvo pasizadėjęs ateiti į sekamą susirinkimą ir įstot į kuopą. Jie visi tapo uždaryti į Chicago kalėjimą, kur ir šiandien kenčia. Jų padėjimas apver-tintas. Jiems reikalinga pagalba; jie prašo literatūros ir šiaip pašalpos.

Kad nors dalinai juos aprūpi-nus, sulyg LSS. 75 kp. iniciatyva susivėrė "Rockfordo Politisku-jų Kalinių Selpino Komitetas", prie jo prisidėjo šios draugijos: L. S. J. Ratelis, LDDL. 29 kp., LMPS. 5 kp. ir L. Sunų ir Du-klterų draugija. Tas komitetas ir stengiasi kiek galėdamas jiems gelbėti, pristatydamas knygas, laikraščius ir tt. Be to komitetas gavo (per savo advoka-tą) iš Washingtono ponų pa-liuosavimo blanką. Yra viltis, kad bus galima paluosuoti neturincius pilietišku popieru.

Bet, tam reikalinga nemažai pinigų, vieni rockfordiečiai neį-stengia visų išlaidų padengti; to-dėl atsišaukiame į draugus-drau-ges ir visą visuomenę, padėti mums šiam reikale. Meldžiame LSS. kuopų, pavienių asmenų, taip ir atskirų progresyvių drau-gijų paaukoti kas kiek gali, su-šelpimui ir paluosavimui nu-kenčėjusių draugų iš "nevalios". Gerbiami draugai ir draugės, da-bar mes juos, o paskui gali at-sieiti jiems mus gelbėti.

Aukas siųskite money orde-riū; užrašykite vardu izdininko S. Viežienas, 1529 — 10th. St., o pasiųskite sekretoriū A. Mel-daziūi, 1503 — 20th Ave., Rock-ford, Ill.

Rockfordo Pol. Kal. Š. K.
Pirm. L. Diokas,
Sekr. A. Meldazis,
Izd. S. Viežienas.

Meldžiū kitų laikraščių, kurie pritaria tam darbu perspaudin-ti.
A. Meldazis.

MELROSE PARK, ILL.

LSS. 43 kp. spalio mėnesj lai-kytame susirinkime išnešė seka-mą rezoliuciją.

Visi tikrai žinome, kad burelį draugų, — mūsų draugų kovo-jusių sykiu už politišką ir eko-nomišką Amerikos demokratiją, Chicago federalis teisėjas su-teisė į pavieto kalėjimą prie sun-kių darbų už atsisakymą regis-truotis birželio 5 d.

Kadangi tie draugai buvo ak-tyviai darbininkų klesos veikėjai ir socialistiškų laikraščių sklei-dėjai;

Kadangi 43 kp. draugai ir draugės taip pat yra tarpe apy-linkės gyventojų daug pasidar-bavę savo idėjos labui ir sykiu tųjų laikraščių išleistuvėm, —

Užtai lai bus neveltui, drau-giškai kreiptis į tas laikraščių iš-leistuves, kad jos siuntinėtų vel-tų savo leidžiamus laikraščius, kaipo politiškiems prasikaltė-liams, mūsų draugams į kalėj-i-mą.

Rezoliucijos komisija:
St. Januška,
Ant. Podziunas,
T. Rawaluskas.

P. S. Viena išleistuvė "per klaidą", turbūt, prisiuntė paragi-nimą, kad kalinsy atnaujintų prenumeratą, o mes tai išleistu-vei lyg tyčia tiek daug dir-bom veltui.

Varde idėjos, St. J.

ŽARIJOS

"Naujienos" sako, kad jų kor-poracijai iki "tikrai kapitalistinei korporacijai da toli". Turbut jų korporacija da greitai mano tu-rėti pelno.

Korespondencijos

DETROIT, MICH.

True translation filed with the postmaster at Philadelphia, Pa., on October 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Rugs. 22 d. nuo 8 val. vakare iki sekanciam rytui Detroito miestas išbuvo be jokios apsau-gos. Mat, visa policijos spēka buvo suaukta į patį vidurį mie-sto. Vė ką jie ten veikė: vienos mylios apskrityj jie buvo suare-tavę net 1015 jaunų, karės am-žiaus, vyrų. Areštavo poolroo-miuose, viešbučiuose, baroo-miuose ir ant gatvių. Areštavo ir gabenoj į centralę policijos stotį. Prie katrų negalėjo prisikabinti, tuos paleido ant laisvės. Iet 551 nepaleido. Tuom pačiu laiku, visokie piktadarjai veikė pakraščiuose miesto. Įvyko ke-liolika apiplėšimų ant gatvių ir namuose.

Chas. Kirshen.

CHICAGO, ILL.

Puikus sumanymas.

Spalio 11 d. LSS. 37 kp. turė-jom mėnesinį susirinkimą; susirinkimam atsilankė net tie senie-ji nariai, kurie pirmiau dėl ne-žinomų priežasčių nesilankyda-vo. Visi draugai pasizadėjo veikti sulyg išgalės. Į kuopą įstojo du nauji nariai.

Keistų žmonių atsirado Chica-goj. Jeigu tik kas parašo teisin-gą žinutę, tai žiūrėk, jau ir ap-krizkštijo "Naujienų" šmeižiku ir tt., bet kas pataiko per "Nau-jienas" apmeluot ir apšmeižt "Kovą", tai ploja rantom, kad pasakyta tikra teisybė. Su jais neužsimoka nė kalbėt, nes kas skaito "Kovą" ir "Naujienas", tas aiškiai mato, kame ta teisy-bė.

Tuli chicagiečiai statosi labai augštai ir galingais. Et, vyrū-čiai, meskite tą senovės madą, svarstykite dalykus visapusiškai, bukite kovotojais, o ne davatko-mis.

Kuopa paaukojo \$15 agitacijos tikslams, taip pat išrinko keliatą draugų rupintis agitacijos reika-lais.

Priejus prie rinkimo atstovų į Am. Liet. Darb. Tarybą, kilo smarkiu diskusijū ir po apsvars-tymui, tapo taryba atmetta ir atstovai atsaukti iki tas klaus-i-mas nebus išrištas S-gos refe-rendumui.

LSS. 37 kp. turėtų but pavyz-džiu ir kitoms Sąjungos kuopoms, tik kažin ką pasakys ta-rybos sulai.

B. Meldeika.

DETROIT, MICH.

Keliatas žodžių iš LSS. 116 kp. veikimo.

116 kuopa tapo suorganizuota gruodžio mėnesj 1909 metuose. Jos pradžia gyvenimo buvo ne-pavydėtina. Pergveno 2 didė-lius krizius, kuriems buvo prie-žastis, išdalies ir nuo pačių kuop-os narių nenuoseklaus veikimo paeinančios. Bet tai praėjo. Praėjo nepalikdami kuopai jo-kios dėmės. Ačiu narių veiklu-mui, ir prie dabartinių apstovų kuopa bujoja. 1917 m. 40 num.

"Kovos" centro sekretoriaus ra-porte paskelbta, kad 116 kuopoj yra 129 nariai. Bet tikrenybėje nevisai taip yra. Mat iki sutvar-kant ir paduodant raportą į spaudą, į kuopą įstojo nauji narių. Spalio 7 dieną kuopos fi-nansų raštininkas, savo raporte, pranešė, kad 116 kuopoj yra 172 nariai. Iš to skaitliaus 14 tapo išbraukta, tad pasilikio 158 nariai. Dar vieną savaitę palau-ks, t. y. spalio 14 dieną, laike dr. A. Montvidio prakalbu, su-rengtų L. M. P. S. 17 kuopos, d. B. V. Radzvičius prirašė LSS. 116 kuopai dar keliolika naujų narių.

Jau nuo liepos mėn. šių metų kuopa pradėjo laikyti savo su-sirinkimus po du sykiū į mėnesj. Trečiam mėnesio nedėdienj kaip 2:30 val. po pietų, susifin-kimai paskirti kuopos, Sąjungos ir rajono bėgamiems reikalams. O pirmam nedėdienj, 9 val. ryte, paskirti didesnės dalyj so-cialistinės propagandos reika-lams. Pastaruoju laiku kuopa surengia mėnesj po dvi arba tris prakalbas, bei prelekcijas. Trumpai sakant, visus šventadienius socialistinei agitacijai iš-naudojama. Detroito prakalbose deklamacijos ir monologai jau pradėjo izeiti iš mados. Jų vietą užėmė dainos. Publikos į prakalbas saina po tris, keturis šimtus ir daugiau. Vieni prakalbos ateina pasiklausti, kitū, kad sykiu revoliuciniū dainų pasiklausius.

Kad neužėmus laikraštyj daug vietos, peržvelgsime tik rugs. mėn. kuopos veikimą. Rugs. 2 d. 9 val. ryte buvo kuopos susirinkimas. Nuo 12 iki 2 val. po pie-tų kuopos choro repeticijos. (16 kuopos choras repeticijas daro 2 sykiū į savaitę: nedėdieniais nuo 11 val. ryte iki 2 po pietų, tik pirmam nedėdienj mėnesio pradeda 1 val. vėliau. Antra repeticija buna seredomis nuo 8 iki 10 val. vakare. Rugs. 9 d. rytė choro repeticijos; po 12 iki vakarui Soc. Partijos Det-roit lokalo piknikas, kuriame 116 kuopa žymiai prisidėjo: vieni su darbu, kiti dalyvaudami žais-mėse. Pagrįžus nuo pikniko, 7 val. vak. įvyko kuopos sureng-tos prelekcijos temoje "Socialė Revoliucija". Prelegentas drg. A. A. Karalius padarė ant klau-sytojų didelį įspūdį, nevien svar-bumu temos, bet ir turtingumu kalbos. Prelekciją užbaigus, choras padainavo "Darbininkų Mar-selietę" ir porą kitų dainų: Po-tam tapo paduota keliatas klau-simų, į kuriuos prelegentas nuo-sakiai paaiškino.

Rugs. 16 d. 2:30 po pietų bu-vo kuopos susirinkimas. Vakare įvyko prakalbos. Kalbėtojai bu-vo du studentai iš Valparaiso u-niversiteto: dd. Andriulevičius ir Bimba. Tarpe prakalbų dainavo choras. Kadangi vaziuojant iš Clevelando, Ohio į Valparaiso Indiana, Detroit buvo pakeliui, tai kalbėtojai nereikalavo nė at-lyginimo iš kuopos. Tad kuopos komitetas įdavė po \$6.00, kaipo paramą mokslė.

Rugs. 23 d. turėjo įvykti d. A. A. Karalius prelekcija, bet iš ne nuo mūsų paeinančios prie-žasties neįvyko.

Rugs. 30 dieną d. A. A. Kara-lius laikė prelekciją tema: "Karė kapitalistams reikalinga". Prelegentas peržvelgė istorijā nuo feodalės gadynės iki šiai

172

dienai, aiškiausiai prirodė, kad visos per tą laikotarpį įvykusios karės buvo išsuktos turčių ir turčių naudai. Trumpai kalbėjo dd: P. Pekoraitis ir J. Danta.

Detroito pas draugus energijos ir gabumų nestoka: turime neprastų kalbėtojų, pav. d. A. A. Karalius. Jis visus paskendęs socialistiniame darbe. Pamedėlių valkarašis jis veikia S. P. Detroit lokalo centro susirinkimuose; utarninko vakare 116 kuopos mokykloje išguldinėja socialio mokslo teoriją ir tt. Rodos nėra tos savaitės, kad nepasakytų nors vieną prakalbą arba prelekciją. Jisai sklaidžia apšvieta ne vien lietuvių tarpe, bet ir tarpe kitaip kalbančių žmonių. Štai rugs. 21 d. jis anglų kalboj laikė prelekciją Ehrlich's Hall svetainėje, vakare, kalbėjo temoje: Peace movement and why they fail". Publika buvo tarptautiška. Visi buvo patenkinti. Prelegentui paaciavo gausiais delnų plojimais.

116 kuopos globoj randasi šios įstaigos: Choras, Dramos Skyrius, mokykla ir dabar tverinama Vaikų Draugijė.

Kuopos choras yra dar jaunas. Tapo suorganizuotas rugp. mėn. 1916 m. Pradžia buvo sunki. Tik 3 daininikiai buvo išlavintais balsais: J. Kulbokas—tenoras, P. Varnas — baritonas ir J. Dručas — basas. Choro vedėju yra G. Bielinis. Ačiu Bielinio energingam mokiniui iš abejotiny išsidirbo gerai ir stiprus balsai. Šiuomi laiku choras turi apie 30 dainininkų vyrų bei moterų merginų. Kuopos Dramos Skyrius jau antras metas kaip pasižymi savo veikumu.

Visais atžvilgiais draugai ir draugės detroitiečiai energiškai veikia. Kiekvienoj progėj platinama socialistinė literatura. Kp. knygius J. Pauliukas pusėtinai pasižymi savo veikumu. Prie platinimo literaturos mūsų draugės daug prisideda. Pav. panelės Ona ir Monika Čepaičiūtės ir kitos. Pačios budamos apskaitė, jos darbuojasi, kad ir kiti šviestųsi. Taip-pat savo veikumu pasižymi 3 mūsų choro dainininkės, jaunutės mergaitės nuo 12 iki 14 metų amžiaus, panelės O. ir M. Sulinskiūtės ir ad. Saubiūtė. Kuomet žiauri ranka mūsų palytėjo, tai drg. visa energija buvo įtempta rinkinė aukų į vietinį socialistų "Gelbėjimo ir Apsigynimo Fondą", tad ir jos rinko aukas. Taip-pat kiekvienoj progėj jos padeda platinti soc. literatūrą.

Spal. 6 d. įvyko koncertas. Rengė: LSS. 116 kuopa, L. M. P. S. 17 kp., Keistučio draugija, LDDL, LDMD. Publikos atsilankė apie 400 asmenų. Rodos ir pelno liko pusėtinai. Lėšas išskaičius, visas likusias pelnas paskirtas LSS. namo naudai.

Spalio 13 d. įvyko surengtas LSS. 116 kp. balius. Pelno liko apie \$20.00. Paskirta "N. G." Chas Kirshen.

BROCKTON, MASS. "Birutės" Balius.

Spal. 6 d. moterų pašalpinė draugija "Birutė" parengė balių, kaip suluktuves penkių metų. Narės demonstratyviai atėjo į svetainę ir apėję salę aplinkui, sudainavo Mars-tę; kvartetas iš 10 (? — Red.) narių sudainavo "Birutės Dainą"; p-lė V. Putvinskaitė, padainavo kelis solo; p-lės P. ir M. Zvingiliūtės, iš Lynn, Mass. — duetą "Darbininke eik prie mūsų" ir porą kitų, kas labai publikai patiko. P-lės Zvingiliūtės ir Putvinskaitė, gavo po gyvų gėlių buketą. Drg. T. F. Stashienė, pasakė puikes eiles; Dabienė, pasakė trumpą prakalbą. Estrada buvo papušta vainikais ir gyvomis gėlėmis, tarp kurių buvo iškaba su užrašu (pasveikinimas penkių metų sukaktuvių "Birutės" draugijos gyvavimo); po visų ceremonijų, prasidėjo šokiai. Žmonių buvo daug.

LSS. 17 kp. mėn. susirinkimas.

Spal. 7 d. LSS. 17 kp. įvyko mėnesinis susirinkimas; tarp kita ko komisija išdavė raportą iš savo veikimo del Liutkaus-Bagočiaus incidento. Raportas liko priimtas. Paskui prasidėjo diskusijos. Buvo atvykęs iš So. Bostono LSS. 60 kp. komisijos narys d. A. Kupstys, iš jo ir vietinės komisijos paaiškinimų, pasirodė, kad p. Bagočius, prirėdęs esąs nekaltas tam intarime; buvo daug kalbėta ir daug laiko užėmė, o rezultatas palikta da sekantį nedėdienį komisijai susirinkti pas p. Bagočių, ofise. Drg. Ljūtukas, pasakė: jeigu Bagočius, trauks "Kovą" į teismą, tai Liutkus, padengs visas lėšas ir da pasakė, kad nesutinkas su Bagočiaus planais ir nepasiduosi.

Dd. P. M. Balsys ir A. Liutkus, delegatai iš revoliucinės konferencijos, išdavė raportą. Į kuopą įsirašė d. Elz. Lepskaitė, ketverge įvyko "extra" susirinkimas neužbaigtiems dalykams, tarp kita ko buvo balsavimas VI Raj. viršininkų. Nutarta parenti įnešimą, kad leštū "Kovą" du kartu į savaitę. Į kuopą įsirašė 2 nariai: K. Laimė ir J. Tautvaiša.

LMPS. 22 kuopos vakaras.

Spal. 8 d. įvyko LMPS. 22 kp. vakaras su prakalbomis; kalbėjo d. K. Petrikenė, "Mot. Bals" red. iš New Yorko. Kalbėjo dviem atvejais. Pirmu, apie abelną darbininkų gyvenimą ir antru, apie moteris. Turiu pasakyti, kad d. Petrikenė daug geriau dalykus gvildena, negu kai kurie mūsų kalbėtojai vyrai. Žmonių buvo apie 400 ypatų ir visi liko pilnai patenkinti. Drg. Petrikenė, padarė gerą įspūdį, kurie ilgai pasilikus tarpe montelliečių. Prieš prakalbą, jauna mergaitė Vikšnaiciūtė, įteikė kalbėtojai gyvų gėlių buketą. Pertraukoj pasakė eiles šios mergaitės: Marė ir Ona Penevičiūtė, Julija Vikšnaiciūtė, Lilija Zabarauškiūtė, Elz. Stankiūtė, ir J. J. Stočkus paskambino ant mandolinos.

Estrada buvo puikiai papušta gyvomis gėlėmis su raudona iškaba "Darbininkės Vienykietės! užrašyta 9 "Moterų Bals." ir viena "Kova", ir parduota ke-liatas pavienių num. "M. B." Drg. Bubluskienė pirmininkavo. Pavyko viskas puikiai.

Pirma prelekcija.

Spal. 10 d. įvyko Liet. Taut. Nėmo dr-jos pirmo prelekcija. Prelegentu buvo F. J. Bagočius, bet kaip pats pranešė neturįs nieko daug prisirėngęs ir pirmiausiai tvėrėsi plusti d. Liut-ky, vėliau aiškino apie "Marsą". Publikos atsilankė mažai. Vakarą atidarė Liet. Mokslo dr-jos choras po vadovystė A. H. Stankaus, sudainavo Lietuva Tėvynė mūsų, Marselietė ir da vieną. Minimos prelekcijos ar paskaitos įvyks kiekvienos sėrosos vakarą ir bus kviečiami prelegentai, nežiurint partijų ir pakraipų. Sekantis prelegentas skaitys paskaitą "Kel." leidėjas p. G. J. Gegužis. Pirmininku išrinktas Nik. Maksutis.

Siomis dienomis čia apsigyveno iš Middleboro d. M. K. Bušauskiūtė, gabi ir darbūti darbininkų klesos kovotoja, taip-pat scenos mėltoja ir su persikėlimu prisidėjo prie LSS. 17 kp. LMPS. 22 kp. LDDL. 6 kp. ir teatrališko ratelio "Viesula".

Brockton Reporter.

WATERBURY, CONN.

Prie ko einama?

Nežinau ar kieno raginami, ar patįs susimisių tuli mūsų draugai; kiek laiko atgal užsimanė, kad vietinė LSS. 34 kp. užprotestuotų prieš "Kovos" redaktorių už "šmeižimą" privatinio soc. laikraščio ir jų redaktorių. Bet atsiradus griežtam pasipriešinimui ir prirodymui, kad ginčai tarp laikraščio kilę iš pačių privatinio laikraščio kaltės prie jems pagėdijamų rezultatų neprieita, esant stokai laiko, dalykas palikta kitam susirinkimui. Kıtame susirinkime taip-pat, esant dideliām pasipriešinimui, paduota sumanymas šaukti eks-trą kp. susirinkimą, kad tą dalyką galutinai užbaigus; tas susirinkimas ir įvyko 30 d. rugsėjo.

Prasidėjus susirinkimui, vienas narys pasakė, kad visai begėdžias darbas tam klausimui gaisinti laiką, nes kiek matosi iš pačių privatinio laikraščio išsi-reiškimų, kad jie reikalauja, kad sąjungiečiai uždarytų "Kovos" redakcijai burną, o jei ne, tai tarpe LSS. organų ir priv. laik-raščių santykių negali pasigerint. Ar galime mes tą jų reika-lavimą išpildyti? Nemanymike, kād mes turime redakciją pasisamde vergus, kad galėtume juos priverst aiškinti kįlancius gyvenimo klausimus taip, kaip privatinio laikraščio redaktoriām patinka, o ne taip, kaip jie pats supranta. Bet vistiek, dalykas imta apsvarstymui. Nehanau čia tų visų "argumentų" minėti, pastebėsiu tik tuos, kurie man atrodo svarbus, butent: d. J. S. Pruselaitis drožė ilgą spycių ir tarp kitų "K." redakcijai užme-imę, daro dar šį, kad "Kova" eina išvien su klerikalais, kad d. K. Vidikas stovi vienoj pozicijoj su kun. Kemėšiu ir tt. Gi d. T. Matas kalba, kad šiuose laikraščio ginčiuose kalta yra tiktai "Kova" ir, kad jis per-matąs, jog čia "Kovoj" varoma organizuotas, apmokamas dar-bas. J. Kemėšis užprotestuoja prieš tokią kalbą, nes, sulyg jos, išeina, kad "Kovą" kas-nors pa-pirko ir tik delto jina kalba prieš Liaudies Tarybą ir reika-lauja, kad ar plačiau apie tai paaiskintų, jeigu turi kokių fak-tų, o jei ne, tai kad atšauktų tą savo užmetimą; bet T. Ma-tas pasakė, kad jis nemato rei-

kalo atšaukti, nes jam atrodo, kad taip yra.

Buvo daug kalbėta ir prirody-ta, kad privatiniai laikraščiai daug daugiau ant "Kovos" užsi-puldinėja, negu "Kova" ant jų, vistiek išnešta rezolucija, kad "Kova" neduotų vietos tokiems straipsniams, kurie boikotuotų privatinis laikraščius ir to paties reikalauti iš privatinio laik-raščio.

Žiurint į šitokius ginčus vie-noš organizacijos narių, darosi labai liudna, ir tas daroma tuomet, kuomet į susirinkimą suei-na beveik visi neseniai įstoju-sieji nariai, kurie da su organiza-cijos tvarka neapsipažinę, apie tas laikraščio polemikas, kokios juose vedamos, mažai žino, arba visai nežino. Čia jiems atėjus į organizacijos susirinkimą, įkal-bama, kad organizacijos organas eina išvien su klerikalais ir tam panašiai. Tie žmonės jau šalinasi nuo klerikalų, tai panašius dalykus girdėdami daugiau jau neateina ir rezultate: į kuop-pą, po 12-16 įstoja, tai kita-tiek išstoja; ir prie tokios suirutės veda žmones, kurie turi sau gar-be vadintis senesnieji Sąjungos tvėrėjai, — gėda!

J. Kemėšis.

MONTELLO, MASS.

Pats muša, pats rėkia.

"Kovos" num. 39, d. A. Kirei-lis sako, kad "Kovos" num. 37, 17 kp. narys jį skaudžiai užga-vas, sakydamas: "Bet kuomet užklausta, kokius budus taryba vartos prieš karinę šmėklą, tai nesurasta".

Nesuprantu, kam reiktų įsi-zeisti už teisybę? Juk ir sveikas prisipajusti, kad taryba neturi išdirbusi geresnių planų, sulai-kymui karės, kaip LSS. ar S. P. Tik tame mano "klaida", kad aš nepasakiau, jogei Andriulis ne-suradai geresnių budų, kaip L. S. S., o tik pasakiau, kad nesu-rada! Bet kuomet dabar pats mano sakinį papildė, tuomet jau gal bus aišku visiems. Daug čia nenoriu kalbėti, bet vienas iš keičiausių išsitarimų, tai tas, kad ir čia d. Kireilis sako, kad pagamint planų galima tūkstančius, bet kas juos išlaikys. Tai kam gi juos gaminti, kuomet nesitikima išlaikyti? Toliau sako, kad tarpe savęs nekovotu-me, bet pats kovoja, — kuomet 48 balsai priešingai, — nepritarė tarybai; tuomet A. K. vedė ko-vą už tarybą, tai reikiša, kovoji prieš didžiūmos nuomonę. To-liaus sako, kad "porai asmeniū d. Grigaitis per baisus atrodė". Ne-atrodė nė per "baisus", nė porai asmenų, bet patėmiję "Lais-vėj" maršrutą, sušaukė ekstra susirinkimą ir pasirodė, kad 17 kuopa negavo jokio pranešimo apie maršrutą, todėl didžiūma balsų d. Grigaičiui prakalbų nu-tarė nerengti; o prie to da pa-bijota didelių lėšų. Juk Grigaitis už prakalbą ima \$10, o kur kitos išlaidos, — svetainė, garsi-nimai ir tt. Taigi ne porai buvo per "baisus", bet didžiūma taip nutarė, O susirinkimas juk buvo skaitlingas.

Suomi pastebiu d. A. Kireiliui tai, kad ateityj butumėt atsar-gesnis; rašytojų, pasirašiusių slaptivardžiu, neminėtumėt jų tikros pavardės, kaip P. B. paliestas visai nereikalin-gai. Bet nors ir tikrai žinotu-mėt korespondento slaptivardį, vienok negalite paliesti jo vardo, kuomet jis slepiasi. Drauge, tai labai nedzentalmoniška ir ne-dailu! 17 kp. Narys.

BINGHAMTON, N. Y.

Delė d. P. Grigaičio prakalbų. LSS. 33 kp. pakvietus d. Gri-gaitį 2 d. rugs. su prakalba ir referatu, liko pilnai patenkinta, apvertina ir pripažįsta naudingų jo atliktą darbą, kaip del mūsų publikos, taip ir del kuopos na-rių didelės didžiūmos. Bet ka-dangi vienas iš mūsų kuopos na-rių d. L. Šimoliunas bando per-

"Kovą" (N 39) sukritikuoti d. Grigaitį, neteislingai painformuo-damas jo išsitarimus, — todėl LSS. 33 kuopa, laikytame savo susirinkime, spalio 7 d., atrado reikalingu ir nutarė 14 balsų prieš 3, kad tas neteisingas pas-tabas pataisyti.

Drg. L. Šimoliunas rašo: "Kaip prakalba, taip ir referatas buvo gana geri, bet jau atsaki-nėjimai į klausimus, tai tikrai grigaitiniai". Iš kur d. Š. gali spręsti apie prakalbos gerumą, jeigu prakalbos laike, subatos vakare, ne svetainėje buvo, o sa-vo krautuvėje? Reičkia, žmo-gus išgria, pats nežinodamas ką. Jeigu atsakimus pavadinti "grigaitiniais", tai d. Š. turėjo ir prakalbą su referatu pagirda-mas pavadinti "kapsukinė", "bol-ševikinė" ar kitokia.

Toliaus d. Š. pažymi jau ir klausimą, koks buvo užduotas d. Grigaičiui, butent: "Kodel vie-ni visokiais budais ragina prie-šintis karei, o kiti tą darbą nu-peisai?" Klausimo toje formoje visai nebuvo. Užklausė tik d. Mikolajunas apie slaptai platin-a-mus lapelius: "Kodel prieš re-gistraciją slaptuose lapeliuose buvo patariama registruotis, o dabar platinami lapeliai, kad ne-stoti kariuomenėn?" Drg. Gri-gaitis atsakė, kad Socialistų Partija nėra niekur nutarusi ką-nors veikti prieš karę slaptais lapeliais, ir kaip vieni, taip ir kiti lapeliai yra nesocialistiskas darbas, o taipgi ir neišmintingas darbas ką-nors veikti slapto, ka-da turime labai daug progų prie-šintis karei viešais darbais, o to-tomis progomis nesinaudojame. Drg. Grigaitis plačiai nurodė neišmintingumą veikti slaptai, jei-gu dar ne visos viešos progos iš-naudotos. Gi d. Š. žodį "neišmin-tinga" pakeitė "kvailu", katro d. Grigaitis neištarė. Kritikas, mat neatskiria žodžio "neišmin-tingo" nuo "kvailo".

Antras pažymėtas d. Š. klausimas: "Kurie geriau seka Mar-ksio mokslą, menševikai ir bol-ševikai?" Taipgi d. Š. klausė, kuriai frakcijai d. Grigaitis pri-taria? Drg. Grigaitis, nurodė, kad pirmiaus, kada jam buvo gerai žinomas Rusijos padėjimas, jis pritaręs menševikams, o da-bar kokiais keliais katrie eina, jam neužtenka žinių, kad pasa-kyti, kuriai frakcijai jis pritar-tų. O d. Š. pažymi, kad d. Gri-gaitis dabar pritariąs menševi-kams. Markso mokslą seka, kaip vieni, taip ir kiti, nes prie vieno tikslo eina, tik nevienodais ke-liais — buvo atsakymas.

Dar toliau d. Š. paduoda "per-lą" d. Grigaičio išsitarimo, but-ent: "Ką "Darbininkas" diktuo-ja, tai "Kova" ant "Naujienu" rašo, ir kad Vidikas yra "Kovos" diktatorium". Čion buvo kalbama apie A. L. D. T. ir Grigaitis pa-takė, kad pirma "D-kas" pradė-jo priešintis A. L. D. Tarybai, o paskiaus pasekė ir "Kova", o kad taip buvo, tai ir d. Š. neuž-gincijo. Drg. Grigaitis pasakė, kad "Kova" tik pasekė "D-ką". Kur jau čia logika, kad "D-kas" diktuoja "Kovai", o Vidikas yra

"Kovos" diktatorium? Tas "lo-giškas perlas" ne d. Grigaičio, bet d. Š. padarytas.

Apgaileitina, kad "Kovos" re-dakcija ima tokias koresponden-cijas, kaip tikrus faktus, kad atalkuoti d. Grigaitį, ir deda be jokių pastabų.

LSS. 33 kp. komitetas: Org. H. Žukienė, Sekr. J. A. Kaminsky, Izd. I. P. Wiges.

Iki šiol, čia socialistų kuopoj dauguma narių buvo kairieji. Rodosi, vienas-kitas ir "Naujie-nų" šalininkas arba Grigaičio pasekėjas. Atvaziavus Grigaičiui su prakalbos, tie jo šalininkai labai nudžugo; sakė, jie visiem: dabar patirsite, kad Grigaičio (jū vado) poziciją yra marksis-tinė ir socialistinė. Bet kada jo atsakinėjimai ant klausimų mā-ne ir kitus stebino, tai negalėda-mas sutikti, ten-pat padariau, kaip ir kiti, pastabas, bei užme-timus, ir parašiau į "Kovą" apie tai korespondencija. Tas, žino-ma, tiems draugams labai nepa-tiko, ir pirmam kuopos susirin-kime atsinešė parašę atšaukimą ir inėšė atšaukti mano parašy-tą korespondenciją, kaipo netei-singą ir šmeižiančią Grigaitį. Susirinkimas buvo laikomas an-kščiau, kai visuomet, nes tą pa-čią dieną turėjo but d. J. Juke-lio prakalbos. Tai buvo labai mažai narių susirinkę, o tą inė-simą greitai perleido, nebuvo leista man nė kalbėti. Jie visi kalbėjo, kad reikia atšaukti, nes Grigaitis pasilikus įžeistas. Dis-kusijos tuojaus uždaryta, ir pa-leista nubalsavimui, kad kuopa atšauktų.

Didžiausią melą jie rašė ta-me, kad aš nebuvau pirmose prakalbose, o parašiau, kad prakalbos ir referatas buvo geri. Jeigu bučiau buvęs prakalbose, tai gal ir iš prakalbų bučiau pa-rašęs. Nors nebuvau, bet kitų draugų klausiau kaip kalbėjo; sakė, kad gerai, tai taip ir pa-rašiau.

O kad Grigaitis sakė atkartoti-nai per kelis sykius, kad ką "Darbininkas" diktuoja, tą "Ko-va" ant "Naujienu" rašo ir kad Vidikas diktatorium, vienas "Ko-va" valdo, tas yra tikra teisybė, ką ir d. J. Vėžis, kp. izdininkas tame susirinkime liudijo ir vis-kas kas toje korespondencijoj buvo pasakyta, yra teisybė. Bet tas atšaukimas yra neteisin-gas ir pagamintas ty, kurie, gin-dami Grigaitį, nori mane prieš visus "Kovos" skaitytojus paver-sti melagium. Tas tai negražu, draugučiai. Liud. Šimoliunas.

BRIDGEPORT, CONN.

Subatos vakare spalio 6 d. de-tektyvai atėjo į namus, d. V. Pė-stinyko, LSS. 41 kp. sekreto-riaus, po num. 239 South Ave. Jo neradę namieje, pasiėmė pro-tokoly knygas, antspaudą ir lai-škus, kurie tik buvo, ir nunešė į policijos departamentą.

Drg. Pėstinykas prasišalino nuo kariuomenės ir dabar jo ieško. Ar pavyks jiems tą drau-gą sugaut, — ateitis parodys. F. F. Nahučikas.

MENNEN'S Originališkas BORATED TALCUM POWDER. Beveik per keturias dešimtis metų, jis yra rekomenduojamas per daktarus, slaugintojas (nurses) kaipo geriausias POWDERIS DEL KUDIUKŲ. Taip-pat vartojamas del suaugusių — nuo sutrukusių rankų, karšcio, saulės nudegimo ir tt. Visuomet žiūrė-kite, kad butų šis pa-veikslas. Vaisbaženklis GERHARD MENNEN CHEMICAL CO., NEWARK, N. J.

Jau išėjo iš spaudos L.M.P.S.A. leidinys 4. ŠEIMYNA SENIAU, DABAR IR ATEITYJ Parašė V. KAPSUKAS. Labai žingeidus, istoriškas šeimynos išsi-vystymo formų aprašymas ir kaip įstati-mai linkui jų atsinešė. Knyga verta kiek-vienam perskaityti. Kaina tik 15c. Agentams imant nemažiau kaip už \$1.50 duodame 50%. Orderiuokite tuojaus. Pinigus ir užsakymus siųskite: "MOTERŲ BALSAS" 229 N. 6th Street, Philadelphia, Pa.

MINERSVILLE, PA.

Spalio 4 d. persiskyrė su šiuo pasauliu po sunkios ligos, Kazimiera Salčiūtė-Jakimavičienė, narė LMPS. 36 kuopos. Laidotuvės buvo spalio 7 d. po pietų. Laidotuvės buvo laisvos, nes velionė buvo laisva, da prieš apšvedimą; šliubą ėmė taip pat civilį, delto ir laidotuvės buvo be religinių prietarų.

Velionė vos sulaukus 22 metų amžiaus persiskyrė su šiuo pasauliu, paliko dideliame nuliudime savo vyrą ir sunelį 14 mėnesių. Laimingai pragyventi šeimos vos teko 2 metu ir 4 dienas; šandien pasilieka suardyta šeimyna, ir nelaimingas kūdikis, kuriam reiks panešti daug vargo, likus be mylimiausios jo globėjos — motinos.

Nesmagus toks liudnas atsitikimas šeimos, nesmagus ir mum visiem, kada iš mūsų tarpo atsiskiria viena narė, įstojusi į progreso kelią, kuomet mes jų ir taip mažai turime. Nes, moteris, susipratę moteris, laisvos, šiandien lošia svarbiausią rolę.

Laidotuvėse dalyvavo daug publikos, atiduodami paskutinį patarnavimą savo draugei, palydint jį kapus! Ant kapo pasakė graudingą prakalbą d. J. Ramanauskas; iš susirinkusių daugumai išspaudė apgailestavimo ašarą.

Žinoma, nepatiko tuloms, kvėpiančioms aristokratizmui, ponions kalbėtojo ištarti žodžiai: "Mums viena moteris, žengianti progreso keliu, yra vertesnė už šimtą anų sufanatizuotų visokių mulkintojų". Nepatiko, žinoma ir toms moterims, kurios niekur nepriklauso ir nenori dalyvauti tarpe organizuotų moterų, delto, kad nelygiai nusvėrė kalbėtojas moterų organizuotų ir neorganizuotų vertę. Pav., patariama ir toms moterims, kurios nori stovėti ant lygaus laipsnio, lai rašosi prie Susivienijimo Progresyvių Moterų ateityj, ir jos bus gerbiamos.

Tulos davatkos subėgo pas kapus ir korėsi ant tvorų, klykaudamos, kad kenkti kalbėtojui. Tik vienas iš susirinkusių nustabdė, išvadindamas žvengiančioms kumelėms. Bet užtai turim jom atleisti, nes jas tik tiek doros išmokino dvasiškas vadovas, kurio taip uoliai klausio.

Reikia pažymėti, kad ir velionės giminės laidotuvėse atsinešė truputį per šalta, ir jiems taip išrodė, kad turi būti apipainiota fanatizmo vortinklais, nuo lopšelio iki grabo. Nedyvai, jie tiek supranta, taip mano.

Išėkis drauge po sunkių vargų šio trumpo gyvenimo, lai buna lengva šios svetimos šalies žemelė. Dalyvavęs laidotuvėse.

KEARNY, N. J.

Nors šiame miestelyj randasi nedidelė LSS. 161 kuopa, bet jina dirba tiek, kiek išgali.

Man išrodo, kad labai reikalinga yra prijausti tai kuopai, kaip politiška darbininkų organizacijai; visiems daugiau atkreipti atydą, bet ir šio miestelio lietuviai darbininkai labai mažai tesirupina savo reikalais. Lietuviai daugiausia prijaucia seniems įpročiams. Jie daugiausia tiki j užgrabinį rojų.

Jie gerai žino, kad čia yra L. S. S. kuopa, bet nepada jai. Kodėl taip; nejaugi pas juos nėra visai supratimo, kad palaikyti ją kaip darbininkų klesos reikalus ginančią organizaciją, butinai reikalinga.

LSS. 161 kp. kviečia visus be skirtumo tikėjimo prisidėti ir veiktį sykiu su mumis.

Kuopa gavo nuo draugų iš "New Yorko" pakvietimą, kad padėtume atidaryti duris "The People's House"; paaukojo iš izdo \$3.00, taip pat aukojo K. K. Misevičius, K. C. Mečionis, A. Arulaitis, J. V. Baltrokonis, F. ... nikas ir G. Blažis po 25c. ... visiems aukojusiems ta ... ačiu. J. J.

WATERBURY, CONN.

Spalio 2 d. "Vilijos" choras vaidino dviveiksmę komediją "Pabaigtuvės"; vaidinimas išėjo vidutiniškai. Pažymėtini savo rolėse yra p-nia T. Baranauskienė (Teklės), p-nia E. Laurynaitienė (Kleros), A. Nainys (Felikso) ir Vokietaitis (Sambeliono); kitų rolės nesvarbios, bet tuli prastai ir atliko. Choras su savo dainom irgi išėjo silpnai; antrą dainą įpusėję nutruko. Šokiai ant scenos, taip pat išėjo kaip tikras jomarkas. Chorui, garbės už vaidinimą suteikti negalima, nes aktoriai, kurie savo gabumu pasižymėjo, nėra choro nariais, išskiriant d. A. Nainį.

Nors choro įstatuose pažymėta, kad pašaliniam rolės, ar kitokio dalyvavimo choro rengiamuose vakaruose, negalima duoti, bet tai matoma, padaryta delto, kad j vaidinimus nepatektų ypatos, kurios nepatinka choro vadams.

Spalio 7 d. vietinės L. M. P. S. kuopa buvo surengta paskaita. Prelegentu buvo dr. F. Matulaitis iš Boston, Mass. Paskaitos tema: apie žmogaus sveikatą. Žmonių buvo nedaug, tik apie 100. Skaitė labai nuobodžiai. Tykutis.

TORONTO, ONT., KANADA.

Šitame mieste randasi lietuvių gyvenančių po dešimtis ir daugiau metų ir apie juos niekad nieko negirdėt. Gyvuoja dvi drjos: šv. Juozapo ir Lietuvos Sunų; abidvi pašalpinės. Darbai eina gerai. Atvykus keletui susipratusių lietuvių j šį miestą, buvo rugs. 30 d. surengtos prakalbos su deklamacijomis, tikslu sutverti lietuvių socialistų kuopą. Kalbėjo dd. J. Maila ir B. Arlauskas. Kalbėtojai aiškino apie dabartinį darbininkų padėjimą ir kaip reikia iš to sunkaus jungo išsiliuosuoti. Po prakalbų deklamavo d. P. Zūncius, plė B. Janulaitis ir d. P. Gudelis. Visi puikiai atliko. Ant pabaigos susitvėrė lietuvių socialistų kuopa iš šešiolikos narių. Draugai žada veikti darbininkų labui.

J. Juozas.

BERISSO, ARGENTINA.

Čia seniau buvo manyta surengti demonstraciją paminėjimui Rusijos revoliucijos; tūmū buvo užsiėmus LSS., kuri išrinko savo delegaciją susizinojimui su vietos draugijoms, ypatinai su rusais. Kuomet buvo dalykas paimtas svarstymui, tada paaiškėjo, kad demonstraciją labai sunku yra surengti, kadangi nebuvo tinkamos vietos maršavimui, taigi buvo nutarta rengti tik prakalbas. Bet kadangi pirmenybė buvo pavesta rusams, tai tas surengimas labai ilgai nusitęsė. Buvo manyta surengti 13 dieną gegužio, o tapo surengta tik 12 d. rugpiučio. Prakalbos buvo vien rusų kalboje. Kalbėtojai gana gerai ir plačiai paaiškino apie Rusijos proletariato padėjimą; vienas gerai užvaziavo Laikinajai Valdžiai ir Kerenskiui. Publika buvo pilnai patenkinta.

T. Žebrauskas.

Argentinos lietuviai ir Rusijos revoliucija. Kuomet nuplovė revoliucijos banga kruvinąjį Rusijos Mikėno sosto, ir Rusijos liaudis tapo laisva, tai ta žinia nevisu Argentinos lietuvius nudžiugino. Nors neva neišsireiškė grynai prieš revoliuciją, bet anaipol nē prijauto jai neišsireiškė, kas liudija, kad jie revoliucijai nepriitaria. Kuomet tapo parengta milžiniška demonstracija paminėjimui Rusijos revoliucijos mieste Buenos Aires įvairių žydų ir rusų draugijų, tai tame pačiame mieste gyvuojančius lietuvių drjos nematė reikalo prisidėti prie minėtos demonstracijos. Ir kaip esu girdėjęs, tulus tautininkus kalbant, tai esą "žydų išmislas". Matomai Sirvydo pasekėjai nepakenčia žydų. Mieste Berisso

taip pat buvo manyta įtaisyti demonstraciją, paminėjimui Rusijos revoliucijos. Tuo rupinosi LSS., kuri buvo išrinkus savo delegaciją susizinoj su rusų ir lenkų draugijomis, ir bendrai rengtis prie užmanto darbo. Taip pat buvo manyta, kad ir Lietuvių Savišalpinė draugija "Vargdienis" turi prisidėti, kaip savystovė draugija. Tačiau, kaip išgirdo apie tai juodieji klerikalai, kurie priklauso "Vargdienio" draugijai, tuoj ėmė šnipinėti pakampėse, kad kuomet busias įnešimas "Vargdieniui" kaslink prisidėjimo, prie demonstracijos, tai reikia dėti visas pastangas, kad tik tas įnešimas nebutų priimtas, nes tai esą "socialistų išmislas".

Potam, LSS. C. K. laikytam posėdyj geg. 5 d. nutarė kiek galint remti Rusijos revoliuciją, prisilaikant Kairiųjų Organizacijų konferencijos didžiūmos rezolucijos. Tada tapo sutvertas, R. R. R. komitetas ir išleisti agitatyviški lapeliai "Tegyvuoją Rusijos Revoliuciją" (perspaudinti iš "Kovos" N 14 Liet. Soc.-Dem. Partijos Atst. Am.). Lapeliai tapo išplatinti po visas apgyventas lietuviams kolonijās, ir sykiu laiška tapo išsiuntinėti, raginantįs tvirti R. R. R. Komiteto skyrius. To pasekmės buvo neperkokios; iš daugelio vietų gauta atsakymai su pranešimais, kad nepriitaria; prie to, kai kurie da bandė pašiepti šitą mūsų darbą (rev. rėmimą). Ypač gi iš "Diego" tautos "didvyriai", girdi, jau Rusijos caras tapo nuverstas, ir jau valdžia nauja yra, j kurią j eina, ir keletas socialistų, todėl pašalpa nereikalinga. Vargšai tie mūsų tautos "didvyriai" iš drjos "Diego", nepaiegia suprausti, kad toli gražu darbininkų klesai tokios laisvės nepakanka. O juodieji klerikalai išleido tam tikrus lapelius, kuriuose agituoją, kad Argentinuos lietuvių darbininkai neaukoti Rusijos revoliucijos parėmimui. Tačiau, neatsizvelgiant j tai, vistik atsiranda susipratusių darbininkų, kurie aukoja, kad padėjus savo broliams sunkioj jų kovoje.

Iš Rosario's Juozas Mainionis (doras tautietis) prisuntė 5 pesus ir laiškutį, kuriame sako: "Prisiunciu 5 pesus, idant perduotumė parėmimui Rusijos rev. D daugiau prisiusti negalėjau, nes niekas neaukoko. Taip pat ir drjos "Vargdienio" dabar vienas atstovas įeina j R. R. R. komitetą. Mat, kuomet buvo pakeltas klausimas, kad prisidėtų "V." prie šio darbo, tai klerikalai neišdriso priešintis.

Neatsizvelgiant j įvairius kapitalistų klapėukus-klerikalus ir tautininkus, vistik pavyko šiek tiek surinkti ir jau tapo pasiūsta Petrogradan d. G. Liutkevičiaus vardu 199 rublius. Liutkevičius buvo nurodyta, kad aukas perduotų V. Kapsukui, kuris beabejonės paves jas sunaudot tiems social-dem., kurie veikia tarptautinėj dvasioj.

T. Žebrauskas.

NORWOOD, MASS.

Žinučių kristelėliai. Spalio 7 d. mūsų bažnytelėj atsitiko komedija. Pakrikštinus kudukį, kumas padeda \$2.00, kunigas neima, sako reikia \$5.00. Kumas pasiūma tuos \$2 ir eina sau. Kun. pagriebė kumo kepurę, bet kumas nepaiso, eina, kad ir be kepurės; tiktai j automobilį kumas įsėdus, kunigo klapčiukas atneš kumo kepurę. Kumas buvo iš Montello, Mass. Ir sako esąs katalikas. Ir kudiokio tėvai taip pat geri katalikai ir net parapijonai.

Tą pačią dieną po pietų buvo TMD. prakalbos. Kalbėjo viso labo mokytojas Salčius. Reikia pažymėti, kad šį kartą Salčius norėjo nuduoti darbininkų reikalų reiškęją, bet esant smulkiosios buržuazijos gynėju, savo kalbos niekaip negalėjo pritaikyti prie tikrųjų darbininkų reikalų. Ir kaip patirta, kad jo prakalba didžiūmos nepatenkino. Daugelis norėjo užduoti klausimus, bet pirm. neleido. Beje, kalbėjo ir vietinis J. Peža. Tasai žmogeliukas prašpicaęs Sandarą, kaip gyvas plakasi prie pirmųjų ir socialistų, bet tiktai žodžiais, o ne darbais. Gerai, Joneli, kad tau patinka pirmieji vardas, tai stoki j aktyvį darbą, o tik tuomet busi pirmieviu naudingas; tuščias žodžiais pirmievių nepatenkinsi.

Spal. 11, buvo prakal. LMPS. 44 kp. Kalbėjo d. Petrikienė iš New Yorko. Jos kalba buvo aiški ir giliai sminganti j žmogaus protą. Abelnai jos prakalba paliko nemažą įspūdį ant norwoodiečių, — vienį gėrisi, kiti net stebisi iš talanto ir gabumų. J 44 kp. įstojo kelios naujos narės. Linkėtina, kad nė viena darbininkė moteris neliktų neįsirašius j LMPS.

Iš-pat Kupiški.

Spal. 11, buvo prakal. LMPS. 44 kp. Kalbėjo d. Petrikienė iš New Yorko. Jos kalba buvo aiški ir giliai sminganti j žmogaus protą. Abelnai jos prakalba paliko nemažą įspūdį ant norwoodiečių, — vienį gėrisi, kiti net stebisi iš talanto ir gabumų. J 44 kp. įstojo kelios naujos narės. Linkėtina, kad nė viena darbininkė moteris neliktų neįsirašius j LMPS.

Iš-pat Kupiški. CENT. BROOKLYN, N. Y. Jau labai seniai kaip "Kovoje" jokios žinutės iš C. Br. nemaciau, rodos, kad jau čia nėra nė vieno socialisto ir nė vieno mokancio rašyt. Vienok taip nėra. Čia gyvuoja LSS. 83 kuopa jau nuo 1907 metų. Nors per tą visą laiką buvo silpna, vienok nemiegojo, bet pagal savo išgalę veikė: sklėdė klesinį susipratimą tarpe savo narių, surengdavo gana tankiai prakalbas ir tuomi aiškindavo darbininkams jų reikalus.

Taip, buvo iki pradžiai 1917 m. Su pradžia šių metų kuopa pradėjo stiprėti, o ypatinai pastaruojų laikų skaičius narių sparčiai dauginasi. Nors kuopiečiai darba inteligenti, vienok pastaruojų laikų taip smarkiai sūbruzdo veikt, kad tik gėrėtis reikia iš tokio didelio draugų pasišventimo.

Iš svarbesnių užsibriežtų dalykų, kurie bus nuveikti iki gruodžio 15 d. 1917 m. yra šie: — 3 prakalbos, 3 paskaitos, jubil. vakarienė, paminėjimui 10 metų kuopos gyvavimo ir pastatymas scenoj veikalą "Kryžius". Tai yra gana didelis darbas apie kurį metai atgal nė sapnuoti nebuvo galima; bet dabar, tas viskas jau vykdoma. Veikalo mokiniu užsiima d. J. Juška.

Reikia pastebėti, kad šioj dalyj miesto kuopai nėra jokios prieinamos svetainės, kur būtų galima kas-nors parengti; net ir susirinkimams atsakančios vietos nėra. Bet nors ir prie šių sunkių aplinkybių, kuopiečiai nenustoję vilties, o varė savo darbą pirmyn, ir jį to pasišventimo vaisiai jau pradeda rodytis.

Pastaruojų laikų jau ir vietiniai darbininkai pradeda susiprast ir pažint, kas jų daruogi. Ypatinai šiame momente jie aiškiai pamatė, kad tik vieni socialistai rupinasi darbininkų reikalais.

Buty geistina, kad kuopiečiai ir toliau stengtųsi nenuilstančiai dirbuotis, ir skleisti socializmo evangeliją tarpe vietos darbininkų. J. Pašeimėns.

ELIZABETH, N. J.

L. D. P. Klubas. Pastaruose savo susirinkimuose nutarė išrašyti galybę laikraščių. Dabar pareina net 8: Naujoji Gadyne, Kova, Novy Mir, Gornik Polski, Laisvė, Naujienos, Keleivis ir Vienių Lietuvosninkų. Įnešimas nupirkė ir pakabinti klube Karolio Markso paveikslą nupuolė; o toks paveikslas darbininkų klube, man rodos, butinai reikėtų turēt. Keista, kad net seni soc. argumentavimas prieš K. Markso paveikslą, sakydami, kad yra daug geresnių paveikslų, negu kad K. M. Buvo užklausta, kad įvardytų tuos geruosius; ant to neatsakė, tai dar nežinia, kas tie gerieji; gal Kristaus. Sekamam susirin-

kime" buvo vėla pakaitas tarpats sumanymas, tai vienas soc. davė įnešimą, kad bėgyj visų metų nevale būtų kalbėti klube apie Kar. Markso paveikslą. Tai kokių soc. dar yra.

Klubas tarptautiškas: priklausos rusai, lenkai ir lietuviai. Susirinkimai laikoma dviem kalbom: rusiškai ir lietuviškai. Klubas turi savo balalaikų, gitarų ir mandolinų orkestrą ir chorą. Tik išvaziavus choro vedėjui j Rusiją, iškoma naujo choro vedėjo. Izdas turtingas.

Varžytinės.

Tarptautiškoj vietos konferencijoj per kelis posėdžius buvo nesustaikymai; amerikoni varėsi, kad įsteigti Eliz. šaką People's Council; lietuviai geriau stovėjo už Workmens Council. Žydai, latviai ir ukrainai buvo ginčuose neutrališki. Pastarame posėdyj priimta Workmens Council. LSS. 147 kp. dar savo atstovų nesuuntė. J. K. Buch.

GARDNER, MASS.

Spal. 12 d. čia buvo LSS. 89 kp. surengtos prakalbos. Kalbėtoja buvo iš New Yorko d. K. Petrikienė, "Motery Balso" red. Kalbėjo dviejuose atvėjuose. Pirmų kalboj kalbėjo apie šių dienų darbininkų klausimą, perbėgdama plačiai apie dabartinį darbo žmogaus gyvenimą, ir kokia laukia jo ateitis. Antru atvėju kalbėjo apie moterų reikalus, kviesdama ir moteris kartu su vyrais dalyvauti organizacijoj, ir vartyti pirmyn politikos darbą.

Taip pat jai pasisekė čia sutverti LMPS. kuopą, j kurią iš kartoj įsirašė 13 narių. Kalbėtoja nupiešė visą darbininko žmogaus gyvenimą daug geriau, negu daugelis mūsų kalbėtojų vyrų. Aukų lėšoms padengti surinkta 6 dol. su centais.

Spal. 14 d. čia buvo balius Liet. Sunų Pašalpinės drjos. Mat dr-jj per savo susirinkimą nutarė sukaktuvėms savo 7 metų surengti balių su svaigalais, ir tam tikslui paskyrė net 50 dolerių. Man rodos, kad daug didesnė ir prakilnesnė nauda būtų buvus draugystei, kad būtų savo 7 metų sukaktuves apvaikščiojus su prakalbomis ir be svajinančių gėrimų, nes tas būtų buvę lengva atlikt už tą \$50.

Vergas.

Sajungos Reikalai

INICIATYVA PRIEŠ INICIATYVĄ.

(Apie "LSS. Ref. N 1, 1917") LSS. 60 kuopa padarė iniciatyvą, įnešdama sumanyją susiaurinti socialistų iniciatyvą socialistiskame darbe.

Pirma dalis įnešimo skamba šiaip:

"Kad LSS. pavieniai nariai, taip pat kuopos ar rajonai neturėtų galios organizuoti naujų organizacijų, pavadindami jas socialistiskomis arba socializmui pritariančiomis".

Įnešimas baisiai neaiškus, visai prastai suredugotas, bet jau negali but pertaisytas, turi eit taip, kaip paduota. Imant pirną pusę to sakinio, galima manyti, kad bus uždrausta tvirti bent kokias organizacijas. Aš taip išsyk ir pamaniau, kol neperskaičiau atydziai. Aš priešinausi, kada 6-toj kuopoj buvo įnešta paremti tą sumanyją. Man rodėsi, kad jeigu toks įstatymas būtų buvęs pirma, tai mes dabar neturėtume L. Mot. Pr. Susivienijimo, L. Darb. Lit. Dr-jos, Aidų ir kitokių chorų, teatrališkų kuopelių ir tt. O ir dabar, jeigu tai referendumas parems, mes negalėsim organizuot naujų LDLD. arba LMPS. kuopų.

Nors šituodvi organizacijos nepapuls tokiam likidavimui, nes įstatymas negali but pritaikomas priešais senesnį už save dalyką; bet vistik nauja kuopa yra kaip ir nauja organizacija ir jos gimimas galės padaryt LSS. cen-

tre daug bergždžio darbo: vien sakys: nelegališka tvirti naują kuopą, kiti gi sakys: legališka. Taip ir bus, arba galės buti, jeigu dauguma draugų to norės, t. y. jeigu balsuos už tokį skylėtą įnešimą.

Bet perskaičius atydziai tą daromą įstatymą, pasirodo dar didesnių skylių, per kurias "gali išlysti ir tvirti organizacijos, kokias tik norit, tiktai nepavardint jū "socialistiskomis arba socializmui pritariančiomis"! Tą aiškiai pasako įnešimas: "neturėtų galios organizuoti naujų organizacijų, pavadindami jas socialistiskomis arba socializmui pritariančiomis".

Išrodo, kad tikslas yra: ne uždrausti organizaciją tvirti, o tik "pavardinti" jas socialistiskomis. Reiškia: LMPS. galėtų but naujai organizuojamas visai legališka, nes jame nėra pavadinimas "socialistiskos". Su LDLD. būtų biskj kebliau, nes jos konstitucijoj įrašyta "socialistiskos" punktas. Bet ar sunku būtų jį išbraukti? Išbraukus, gali tvirti, kaip Jahova, o sutvėrus, gali pailsinti ir juoktis, kaip Pildantysis Komitetas tave gaudu su tuo įstatymu, lyg su sudraskusia marška!

Buržuazų įstatymdaviai tankiai prieš savuosius padaro panašius skylėtus įstatymus. Draugai! Bukim išmintingesni už juos: nedarykim įstatymų su skylėm, — balsuokim visi prieš tą nerimą įnešimą!

Kitas to sumanymo punktas — apie "socialistiskų" laikraščių bendroves — yra toks pat. Visas sumanymas yra bergždzias, perdem skylėtus, nerimtas, nepagalvotas, ir vertas tiktai vienbalsio atmetimo. Sumanymas išrodo lyg kilęs iš agitatyvisko impulso prieš dabartinį socialistiskų laikraščius, už tai jis pats negalėjo but šaltai apgalvotas. Bet jį padaryt įstatymu reikštų, kad mes mėgstam sportauti su referendumais, kokių jau gana pridirbom ir tuoj užmiršom.

Butinai reikia referendumų komisijos, kuri nors taisykliškai juos suredugotų.

J. Baltrušaitis.

AR PRAKTIŠKAS 40 KP. ĮNEŠIMAS, KAD KIEKVIE-NAS NARYS GAUTŲ "NAUJ. GAD."?

"Kovos" N 41 pranešta, kad tą įnešimą parėmė 12 kuopų.

Kaip man rodos, iš to nebutų naudos Sąjungai, kad varu imtų "Naująją Gadyne" visi nariai. Kokia būtų nauda iš tokio "N. G." skaitytojo, kuris jos visai neskaityt; o tokių būtų didelė didžiūma. Sąjungiečiai, kurie neskaityt "Nauj. Gad.", nedelto jie neskaityt, kad "N. G." atsieina \$1.50, bet delto, kad jiems neinteretinga (nežingeidi) kadangi man "Nauj. Gad." labai patinka, tai daug sykiu man teko tiems, kurie neskaityt "N. G.", priminti, kodėl jųs neužsisakėte "N. Gad."? Vieni atsako, kad ten nieko naujo nėra, kiti sako, kad jiems esanti nuobodi, kaip jie pradadę "N. G." skaityti, tai juos miegas apimās ir tam panašiai.

"Nauj. Gad." priešininkai ar kitokie, iš to pasakymo gali pasijuokti, kad tikrai "Naujoji Gadyne" tik tam ir tinka. Bet niekas neužginčys to, kad yra daug paprastų laikraščių skaitytojų, kuriems da nelenda miegas j akis, kolei jie skaito trumpas žinias ir juokus, iš dalies koresp., bet straipsnių neskaityt delto, kad juos migdo. O "N. G." tik straipsniais ir užpildyta. Taigi tie draugai da gal net išmėtinėtų, kad jiems reiktų mokēt per mėnesį 5c už "N. G.", kurį jiems visai nereikalinga". Pas mus, mat toks paprotys: jeigu man kas nesvarbu, tai tie keli centai neverta už tą mokētį, nepaisoma j tai, kad kitiems būtų ar yra ir svarbu ir naudinga.

Man rodos, kurie mėgsta "N. Gad.", tai negailėtų užsimokėti už "N. Gad." 2-3 dol. per metus.

Juk daug smagiau yra mokėti už tinkamą daiktą, kad ir brangiai, nekaipti už netinkamą, o pigiai. Taigi, man rodos, daug geriau būtų, kad "N. G." prenumerata būtų pakelta.

Dar pusė bėdos būtų, kad ir reiktų už "N. Gad." verstinau mokėti 5c į mėnesį, bet dabar yra sumanymas referendumui, kad "Kova" būtų leidžiama du sykiu savaitėje.

Vienas tų įnešimų galima vykdyti gyvenimui, — tai 52 kp. įnešimas, kad "Kova" būtų leidžiama du sykiu savaitėje.

Apie naudą "Kovos" leidimo daryk savaitėje nėra reikalo kalbėti 52 kp. prie savo įnešimo puikiai pastebėjo kodėl "Kova" reikia leisti daryk savaitėje.

Jeigu mes vis daugiau ir daugiau pradėsime rūpintis Sąjungos reikalais ir jeigu vis didinsis LSS. nariais, tai mes už kiek laiko, gal, galėsime "Kovą" leisti tris sykius savaitėje ir primokėt daugiau nereikės.

NUTARIMAS.

Kulpmont LSS. kuopa laikytame susirinkime spalio 8 d. 1917 m., visapusiai apsvačiusi organo "Kovos" turinį, nutarė LSS. centralių įstaigų pareikalauti, kad dėl patobulinimo "Kovos" ir, kad padariusi ją kiek įvairesnė įvestų naują skyrių.

Tą skyrių užvardinti galima: "Dešimt metų atgal", arba "15 LSS. kronikos". Tą skyrių raštas užpildyti vien tik iš pereinusių "Kovos" numerių, pradedant nuo pirmo "Kovos" numerio. Tokią peržvalgą galėtų vesti vienas redakcijos narių. Jis (to skyriaus vedėjas) turėtų peržiūrėti vieną, du, ar kelis iš eilės senus "Kovos" numerius, kurių komplektai, be abejonės, administracijoje randasi ir surinkęs, jo nuomone, pačius svarbiausius iš praeities nuotikius, parašytų trumpai, suglaustose formoje, pažymint tik pačius faktus.

Toks skyrius "Kovoje" turėtų, kuopos nuomone, būtų labai svarbu, nes daug jaunų sąjungiečių susipažintų su LSS. istorija.

Kuopos valdyba: Org. J. Martišius, Sekr. J. D. Taunis, Kas. Stasis Aleksa.

LSS. 41 KP. REZOLIUCIJA.

Kadangi, vis aiškiau ir aiškiau apsisireiskia dvi srovės Liet. Soc. Sąjungoj;

Kadangi, aiškiau rodomi dešiniųjų socialistų frakcija ir jų geidimas kreipti Sąjungą savo pusėn — dešinėn.

Tas apsisireiskimas: tąsymas Sąjungos vairo į dešinę ir kairę pusę, iššaukė dabartinius socialistų ginčus, kokių da mes ne pamenam mūsų tarpe.

Tad mes pageidaujame:

Kad mūsų S-ga ir visuomet žengtų tuo keliu, kurį jai pabrėžė 9-tas S-gos suvažiavimas, t. y. vaduojantis tarptautinių socialistų principais.

Kad Sąjungos organai būtų vedami taja dvasia, kurią jie dabar užėmė, t. y. S-gos pozicijos dvasia, nepaisant kelių dešiniųjų norų.

Mes protestuojam prieš tuos S-gos narius ir tuos laikraščius, kurie mėgina kreipti S-gą dešinėn pusėn, perzengdami tarptautumo principus.

II.

Kad A. L. D. T. Taryba yra organizuojama, kaip politinė organizacija su savo centru, principais ir kuopomis.

Kad A. L. D. T. organizuoja mažuma dešiniųjų socialistų be pasitarimo su S-gos autoritetu.

Kad A. L. D. T. užims principų ir politikos antrą panašią poziciją šale S-gos socialistų judėjime.

Tad mes esam įsitikinę, kad A. L. D. T., kaip ji šandien permatoma, yra skaldymo mūsų iėgų — ji nereikalinga tiems tikslams, kuriuos pasibriežė.

Tad mes budami S-gos dalimi ir pildydami vis principus, nepritariam organizavimui A. L. D. T.

Mes viešai išreiškiam protestą prieš tuos S-gos narius, kurie organizuoja tarybas, kurios paliečia visą mūsų judėjimą. (Priimta 16 d. rugs. 1917 m., 10 b., prieš 3 b.).

Kuopos komitetas: Org. J. F. Nauncikas, Sekr. V. Pėstinykas, Išd. A. Deikus.

LSS. 2 KP. REZOLIUCIJA PRIES GINČUS TARPE SOCIALISTISKŲ LAIKRAŠČIŲ.

Pripažindami, kad ginčai, kokių L. S. Sąjungos ir visam Amerikos socialistų lietuvių judėjime dar nebuvo ir koki šandien užima ištisas mūsų laikraščių špaltas yra vedami ne delei principališkų klausimų, bet delei autoriteto, arba kitokių ypatingų išrovavimų tų mūsų vadovų, neša didelę blėdį mūsų visam judėjimui ir sėja disorganizaciją tarpe pačių sąjungiečių ir, kadangi nežiurint protestų tie ginčai vis dar eina aštryn, kas liudija, kad visų mūsų socialistų laikraščių redaktoriai, nesiskaito su savo narių, ne skaitytojų reikalavimais, 2 LSS. kp. savo susirinkime išreiškia didelį pasipiktinimą savivališkumui mūsų visų redaktorių ir vienbalsiai išnešame sekamą rezoliuciją.

a) Kad visi lietuvių socialistų laikraščiai palaitytų ginčus liečiančius vieno ar kito laikraščio ekonominius reikalus.

b) Kad visi socialistiškai laikraščiai diskusijose politiškių klausimų ne užgauliotų atskirų asmenų ne organizacijų socialistų tarpe. c) Kad vulgariška, gativinė kalba, purvini žodžiai būtų tuojaus prašalinta ir diskusijose aštriai būtų prisilaikoma etikos.

d) Kad joki ypatingi ginčai nebūtų leista risti per laikraščius, jeigu toki nepaliečia visuomenės.

e) Kad visi laikraščiai pasivadinę save socialistiškais atkreiptų daugiau atydzios į dabartinį viso pasaulio krizį ir plačiai aiškintų savo skaitytojams, kokią rolę darbininkai tame krizyje turi sulosti.

f) Kad visi socialistiškai laikraščiai, nekontroliuojami Sąjungos, tuojaus išpildytų viršurodymus reikalavimus. Priešingai mes priversti busime panaudoti visus galimus budus, neatsisakant nė nuo boikoto, kad juos prie to priversti.

g) Kad LSS. Pild. Kom. pareikalautų tuojaus iš Sąjungos organų.

Matydami pragaistingus vaizius dabartinių ginčų ir, kad šitoki reikalavimai vienintėlis budas prašalinti grėšiantį pavojų, mes atkreipiame visų kuopų ir pavienių draugų atydziją ir prašome mūsų reikalavimus tuojaus paremti.

Rezoliucijos komisija:

K. J. Benis, K. A. Genys, J. A. Antanaitis.

LSS. 161 KP. REZOLIUCIJA.

LSS. 161 kp. savo susirinkime spal. 7 d. svarstė klausimą kas dėl LSS. organo "Kovos" taktikos.

Po apsvaistymui, vienbalsiai mūsų kuopa užyrė šandieninę "Kovos" taktiką.

Mes taip-pat reikalaujame, kad mūsų centras eity ir toliau tuo pačiu keliu prie socialės revoliucijos.

Draugai socialistai! Meskime visus tuos ginčus į šalį, matote, kad mums artinasi pavojus. Jūs matote, kas atsitiko su "New York Call", "American Socialist", "Milwaukee Leader", "Elo-re", "Novy Mir", "Volkszeitung", "Forward" ir kitais, ku-

rių mes gal nežinome. Draugai socialistai, suglauskime daugiau savo spēkas ir eikime prie to vieno mūsų tikslo. Jūs matote, kad greitu laiku mes neteksime nė vieno socialistiško laikraščio. Ką mes tuomet darysime? Juk mes be laikraščių, be knygų, taip-pat, kaip žmogus be valgio, negalime palikt.

Kiek mes buvome išplėtoję po visą pasaulį, tarpe darbininkų, socialistiškas idėjas, šandien karė sunaikino mūsų darbus ir net pačius socialistus padarė socialpatriotais.

Draugai! Mes kviečiame prie vienybės, solidariskumo, prie bendro darbo.

LSS. 161 kp. komitetas: Org. F. F. Kaunickas. Išd. G. Blažis. Sekr. J. Atkočaitis.

IŠ PATERSON, N. J.

LSS. 65 kp. diskusijose rugs. 16 d. nutarta išnešti sekamą rezoliuciją:

Kadangi dabartiniame momente labai paastrejo kova dėl taktikos tarp draugų užsibriežusių eiti prie galutinio darbininkų išsiluosavimo iš alginės vergijos. Todėl mes užgiriame LSS. organo "Kovos" užimtą poziciją ir taktiką, kuri veda darbininkus prie išsiluosavimo tarptautinių socialistų kelių, skelbdama klestų kovą.

Mes nupeikiame tuos laikraščius, kurie agituoja už visokias tarybas, pirsdami jas, kaip tinkamesnes pasiekimui to tikslo todėl, kad joms gali priklausyti (ir priklaus) darbininkų klesos išsiluosavimo priešinkai ir išnaudotojai.

Taip-pat protestuojame prieš LSS. nekontroliuojamus laikraščius, kurie visokiais budais užpildinėdami ant LSS. organų, dalinai sulauko tuos organus nuo kovos su tautininkais ir klerikalais visuomet klaidinančiais darbininkų klesą.

Disk. pirm. J. Pašakarnis, sek. V. B. Gudiškis.

Kai-kuriems draugams pareikalavus, kad auščiau minima rezoliucija turi palaukti LSS. 65 kp. oficialio susirinkimo, liko atidėta iki spal. 5 d. ir tapo LSS. 65 kp. susirinkime užgirta didžiama balsų.

Pirm. A. Pašakarnis, Sekr. V. B. Gudiškis.

Dr. Richterio PAIN-EXPELLER

su "Ankor" nuo Reumatizmo, skausmų, skaudėjimo ir sustingimo sąnariuose ir raumenyse. Tikrasis parduoda pakelyje šiečia nupiešime. Atnešk visus pakelius, kurie nebus užpėčėtyti su "Anchor". 35 ir 65c aptiekose ir tiesioje F. Ad. Richter and Co. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Skaitykit ir platinkite "NAJĄ GADYNE"

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežirint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių gali gaut, kokios tik pasauli yra vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš prisiusiu per expresą.

K. ŠIDLAKSKAS Aptiekorius ir Savininkas

226 Broadway, kamps C Street SOUTH BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 21014 ir 21013

TELEPHONE HAYMARKET 208 RESIDENCE TEL. 428-W BELMONT

George E. Roewer, Jr.

ADVOKATAS IR TIESU PATAREJAS

20 PEMBERTON SQUARE Pemberton Building, Room 808-9-10 BOSTON, MASS. 43

Kiekvienas gali išmokti barzdaskutytės amato, plaukų taisymo, "manicuring" ir tt. labai trumpą laiką; ir su mažai iškaščių. Mes mokiname moteris ir vyrus. Prašykite informaciją.

Nosokoff's Barber School 1202 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Advokatas ir Notarius K. Krauceziunas

403 Lyon Building SEATTLE, WASH.

Veda provas asabiškai visuose suduose. Pribuna į kitas valstijas ant pakvietimo, taip gi duoda patarimus per laiskus.

JUS GALETE IŠAUGTI PLAUKUS

Ar silnka jums plaukai? Ar pradėte kaskas nors ne sveikumas ir limpati? Ar randas plaukotes, netas odos galvos? Ar plinki, bei pradėti plikti? Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytu ligų, tai tenkita apsaugoti jos. Užsakykite iluostrota knygtute Jusų prigemta kalba

"TEISYBE APIE PLAUKUS"

Parašila europos garšingo specialista, kurioje randas įvairios žinios: Gražybe plauku, — sudėjimas plauku ir odos galvos. Priežastis silnikmo plauku ir žilumos — kaip užlaikyti sveikata ir blaškinti plaukus — ir kaip tai į penkius savaites turėti gražius plaukus — žili plaukai. — Burda — ir deka vėnos nuo užgandina klėtu.

GYDYMAS DYKAI. Mge gileme peritrenti kiekviena, kad gyduolis CALVACURA suauko silnikmo plauku prašalina plaukotes ir augina gražius plaukus. Už 10 centu arba krasos markema pristatus sykiu su Jusų antrašu. Mes išduome kiekvienam dolerine dešute CALVACURA — 8 N. 1 ir knygtute "Teisybe Apie Plaukus." Ispaukete žemian atpaustą kuponą ir siuskte šlenden. UNION LABORATORY, Box 642, Union, N. Y.

Siųsti į dešimtas 10 centu del apmokėjimo kėtu perstatime, medliu išsiusti map tojus Jusų dolerine dešute CALVACURA N. 1 ir knygtute "Teisybe Apie Plaukus." (Prašyskete sykiu kuponu su Jusų antrašu.)

TEATRAS IR BALIUS!

Vieno akto drama ROCKFORDE, ILL. Suloš L.S.S. 75 kuopa

"Karės Nuotakos"

Parasė MARION CRAIG WENTWORTH

Sulievimio J. B. SWEETSTORIUS.

Subatoj, 3 d. Lapkričio-November, pradžia 8 val. vak. Mendelssohn Svetainėje, N. Main St.

Tikiety kainai: Vyrams 40c., Moterims ir Merginoms 25c.

Atsilankykite kiekvienas, nes toks gražus perstatymas sujundis Jums jausmus, priduos daug energijos ir praleisite smagiai laisvą nuo darbo valandę. Tokis vakaras vargiai kada bus Rockforde. Visus kviečia LSS. 75 KUOPA.

VALDŽIA

PIRMIAUSIAI!

Nežiurint kaip didelis yra valdzios sujudimas, rengiant vyrus, maistą ir amuniciją delei vedimo karės, stačiai pavedant Bell System vartojimui į valdzios rankas, palengvins vieną šaką prisirengimo.

Bet augant mūsų militariškoms įstaigoms, reikalavimai Bell telefono butinai turės padidėti. Padėjus veikimui komercijos ir išdirbystės, taipgi reiskia didesnį privatiškų biznių reikalavimą telefono. Bet čia turi buti atsargus svarstymas svarbumo abiejų.

Kiekvienas Amerikonas, kuris nori pagelbėti laimėti šią karę, turi turėti minty, kad privatiškas telefono patarnavimas turi duoti kelią valdziai, jeigu nuotikiai reikalaut, telefono armijai, jureivijai arba kitų šakų reprezentuojančių valdzia.

THE BELL TELEPHONE CO. of PENNA.

Mūsų Pagarsėje Žiedai yra Tokie Kokius Mes Skelbiame.

Toki Dalykai Kasdien Vartojami

Jeigu auksas gerai nesinešioja, tai tas parodo, kad nebuvo gerai padarytas. Mes parduodame geriausius žiedus — siaurus ir placius. Taipju parduodame įvairius akmensius dalktus. DIDŽIAUSIA JUVILIERINE SANKROVA SOL. LEVIT

10 N. MAIN Street, Shenandoah, Pa.

Vietos Žinios

PUIKIAUSIAS KONCERTAS.

Neužmirškite, kad ketverge spal.-Oct. 25 d. Liet. Muzikalėj svetainėj, Allegheny ir Tilton Sts., bus didžiausias koncertas. Šiame koncerte tarp kitų žymių artistų, dalyvaus, gal pasukiniu kartu žymiausias lietuvių dainius ir kompozitorius Mikas Petrauskas.

Mes manome, kad daugiau aiškint jums jau nereikės. Jūs pats suprassite, ateisite ir persitiksinsite.

DISKUSIJOS!!!!

LSS. 1 kp. rengia seredoj, spal.-Oct. 31 d., diskusijas. Diskusijos bus Republikonų Klube, 2 N. 9th St. Pradžia 8 val. vakare.

Usmilddami, neužmirškite, kad bus svarbiausias diskusijos Philadelphiaj ir todėl visi ateisite.

LSS. 1 kp. Disk. Komitetas.

LSS. 1 kp. susirinkimas įvyks ilio 29 d., pnedėlio vakare, 10 val., Liet. Rep. Klube, 322 9th St. Visi draugai malonėkite atsilankyti, nes daug yra svarbių dalykų; o taip-pat nepamirškite ir naujų narių atsivesti į kuopą įsirašyti.

Org. J. Skibirdis.

SVEIKAL.

Šiomis dienomis, "Kovos" redakcijoj lankėsi dd. J. Ramanauskas ir Ramanauskienė iš Minersvillė, Pa.; d. J. Vilkelis iš Shenandoah, Pa., J. P. Raulinaitis iš So. Bostono, Mass., J. Jukelis iš New York, N. Y., ir d. J. Baltrušaitis iš Pittsburgh-Pa.

LSS. P. K-TO POSĖDIS.

Nedėlioj, spal. 21 d. LSS. Pildomasis Komitetas turėjo savo posėdį. Posėdyj dalyvavo ir centro sekretorius d. J. V. Stilson, adm. d. J. Šukys, redaktorai K. Vidikas ir J. V. Stalioraitis, taip-pat dd. V. Rudaitis ir J. Jasulevičius.

Išrišta daug svarbių, bėgamųjų klausimų.

Posėdis buvo labai ramus, draugiškas ir buvo matyt, kad draugai stengiasi permatyt, su-prast ir išrišti šio svarbaus momento iškeltus klausimus taip, kad iš to būtų kuodaugiausia organizacijai naudos.

Posėdžio tarimai telpa kitoj vietoj.

SVEIKATOS IR APDRAUDOS SAVAITĖ.

kurią rengė SLA. 107 ir 183 kpp. Pirmas surengimas nepavyko. Nedėlioj, spal. 21 d. turėjo įvykti paskaita, bet žmonių atsilankė tik apie 50. Paskaitą vienok skaitė dr. E. Klimas. Paskaita išleista SLA., parašyta dr. Matulaičio. Dr. E. Klimas vietomis buvo skirtingos nuomonės, negu paskaitos autorius.

Paskui užėjus p. R. Karūzai kalbėti, turėjo tuoj pertraukti, nes gatvė katalikų paroda kėlė tokį trukimą, kad negalima buvo kalbėti.

Publikai dalino literatūrą apie sveikatą veltui.

A.

KOVOS IR LAIMĖJIMO DIENA.

Kiekviena šalis, kiekviena valstija, miestas ir net atskiras žmogus turi metuose tam tikrą paminėjimo dieną. Tokią dieną turi ir Amerikos darbininkų klasa.

Philadelphijos darbininkų klasos diena šimet bus lapkričio-ovember 6 diena.

Neužmirškite tos dienos, nes kaip jusų, toj dienoj vienokio ar kitokio pasielgimo, priklauso jusų ir jusų šeimynų tolymesnė ateitis.

Ta diena yra rinkimų diena ir jūs galite tą dieną arba vėla parest save nemaloniai valstybi

klekos globai, balsuodami už bent vienos buržuazinų partijų kandidatų; arba nutraukti tuos sunkius ekonominės vergijos re-tėžius, balsuodami už savo klekos, t. y. darbininkų, Socialistų Partijos kandidatus.

Jeigu tik jūs norite, tai tą dieną galite kovot ir lengvai tą kovą laimėt. Rengkitės, kad tą dieną būtų darbininkų klasos kovos ir laimėjimo diena.

SMARKIOS PRAKALBOS.

Nedėlioj, spalio 21 d. Broad St. teatre buvo Socialistų Literaturos Draugijos surengtos didelės prakalbos. Kalbėjo neseniai iš Rusijos sugrįžęs žinomas žurnalistas Lincoln Steffens.

Didesnę dalį savo kalbos pašventė aiškinimui Rusijos revoliucijos, kurios sakės jis pats buvęs liudininku.

Smarkiai kritikavo Jungtinių Valstijų valdžią, sakydamas, kad rusai mus toli pralenkė ir mes norime ar ne, jie įsteigs pas save ne panašią į mūsų respubliką, bet demokratiją tikrojo to žodžio prasmėj.

L. M. P. S. AGIT. SAVAITE.

L. M. P. S. A. 11 kp. surengė pnedėlyj, 15 d. Liet. Rep. Klube diskusijas. Diskusuota: "Kas šiame momente moterims reikalingiausia?" Publikos buvo ne-daug, tad ir diskusijos buvo ne-labai gyvos.

Seredoj, 17 d., įvyko taip-pat diskusijos, kurios buvo labai pa-sekmingos. Klubo salė buvo pilna žmonių. Prieš diskusijas sveičiai, dd. Ramanauskai iš Minersvillės, Pa., pasakė po trumpą prakalbą, sulgyindami angliakasių apylinkių su didmiesčių moterų gyvenimu. Po tam buvo diskusuota tema, "Prie kokios partijos moters turi prigulėti, kad pasiliuosuoti iš alginės vergijos".

Diskusijos buvo labai gyvos, nes vienas unijistas smarkiai gynė, kad tik per Pasaulio Pramonės uniją galės pasiliuosuoti iš alginės vergijos. Atsinešęs socialistų laikraščius, aidoblistas, bandė prirodyti, kad socialistai patįs rašo, kad Hillquitas ir kiti socialistų vadai esą negerai, nes jie savo draugus, socialistus, parduoda, tad tik unija yra geriausia, nes ji veikia tiesioginiu keliu del paliuosavimo. Po ilgų ir karštų diskusijų pripažinta (išskyrus vieną), kad tik per Socialistų Partiją išsiliuosuos darbininkai patįs.

Atsilankiusieji buvo pilnai patenkinti.

Buvo skelbta, kad pnedėlyj bus paskaita, bet 11 kp. negavo iš niekur, prelegento, tad įvyko diskusijos.

Subatoj, Liet. Taut. salėj buvo trumpas vaidinimas, šokiai ir "Kaimo Krautuvė". Vaidinta komedija "Inteligentų Vakaras". Svarbiausią rolę — tarno, lošė J. Norvaiša, kuris atliko savo užduotį labai puikiai. Advokato rolę lošė P. Šukys, kuris taip-pat savo dalį atliko gerai. Tarnaitės rolę lošė Skuodienė. Sulošė irgi gerai. Režisieriaus I. Stalioraitis. Abėlnai sulosta gerai ir publika iš perstatymo režėjo daug girdaus juoko. Po lošimui buvo šokiai. Laikė šokių jaunimas siuntinėjo skrajojančią krasą atvirutes. Pertraukus šokius, buvo laimėjimai dovanų iš "Kaimo Krautuvės". Labai daug juoko iš to turėjo visi, nes buvo daug įvairių daiktų.

Publikos buvo apie 250. Pelno ne daug liks, nes rengėjos stengėsi publiką patenkinti. Taip-pat pagirtina, kad balius buvo be svaiginančių gerimų.

A. Aldeniūtė.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

Korespondentas Gramotnas labai negramotnai aprašė LMPS. 46 kp. 14 d. spalio prakalbas. Jis apsilenkė su teisybe. Apgailestauja, kad tvarkos nebuvo, buk tai vieną narė su-stabdžius aukų rinkėją, išplėsdama skrybėlę iš rankų ir tuomi

pakenkusi aukų rinkimui. Paaiškinsiui, kodėl sustabdžiau: užteko rinkėjų, kurias pirminėkė paskyrė, nes kaip buna perdaug rinkėjų, pasidaro betvarkė; tankiai buna taip, kad rinkėjos eina prie tų žmonių, kurie yra aukoję.

Perdaug įlįti publikai su rinkliava į akis, nelabai gražu. Niekas neištraukė skrybėlės ir nebuvo atkreipta publikos atydzia, nes jokių šukavimų nebuvo. Nesuprantu, kodėl Gramotnas prasi-manė tą nebūtą dalyką rašyti ir tuomi bereikalingai įžeisti.

Publikos buvo apie 300. Daugeliui prisiejo stovėt, nes sėdynių truko.

E. Dri-tė.

Tiesa, kad skrybėlės neištraukė iš rankų, bet, kad publikos atydzia atkreipė, tai gali liudyti tie, kurie girdėjo ir tas faktas, kad pardavinėjant literatūrą klausė ar neatims?

Ex-kolektorė K. B.

Aukos Kankiniams

LSS. III Raj. nutarė rinkti aukas Am. pol. kankiniams, pagarsinant jas "Kovoje", ir jautas darbas pradėtas, — aukos renkamos.

III Raj. org. nuykus į pikniką, 16 d. rugsejo į Courtney, Pa., surinkta aukų P. K. A. \$1245, kurias veikiausia padaviau į paskirtą vietą, t. y. III Raj. izd. d. J. I. Alexiui, — ir prirašant naujai atsigavinančion LSS. kp. 14 narių ir paimant iš jų pinigų sekamai:

Nuo 12 narių po 90c; nuo 2 narių po 30c; išviso pasidarė \$1140; paimant persiuntimo lėšas 25c; LSS. 54 kp. kasierius (?) pinigų 65c, — į centrą pasiųsta \$1050.

Org. V. J. Venckunas, Pr. sekr. K. Kairys, Izd. J. I. Alexis.

Stoughton, Mass.

LSS. 86 kp. per savo mėnesinį susirinkimą nutarė parink per narius aukų pol. kankiniams. Tapo surinkta \$1.80. Aukojos šios ypatos. A. Biliunas 50c; S. Jaskunas 30c; J. Breiva, A. Ral-la, P. Pušinskas, J. Petrukaiitis po 25c. Viso surinkta \$1.80.

A. Biliunas.

Nashua, N. H.

Spal. 7 d. buvo prakalbos, kurias surengė 192 kp. Kalbėjo d. K. V. Žiurinskas iš Norwood, Mass. Kalba publikai patiko; į kuopą įsirašė 3 nauji nariai. Viso kuopoj turime 32 nariu. Buvo rinkta aukos padėgimui lėšų, o kas liks, tai pasiųsti N. A. P. K. Fond. Aukojusių vardai: J. Senkus \$1; J. Akstinas 50c; A. Mockus, V. Verėnas, A. Graženutė, M. Bruzgiūtė, R. Krušitė, J. Oginskis, B. Oginskienė, D. Burokiūtė, B. Mizaras, N. Briedis, J. Beliauskas, J. Sturvila, A. Paltanavičia, J. Tamašas, V. Šipuliauskas, A. Kavaliauskas, V. Bagdanavičia, Z. Trai-navičia po 25c; K. Zelonis 20c. Smulkių aukų \$2.16. Viso \$8.36. Aukojusiems aciu.

K. Barauskis.

Kuopų Susirinkimas

CAMBRIDGE, MASS. — L. SS. 71 kp. susirinkimai bus laikomi du sykii į mėnesį, antrais ir ketvirtais nedėliedieniais kiekvieno mėnesio, svet., 7 Burleigh St., Cambridge, Mass. Prasi-dės 10 val. išryto. Sekantis susirinkimas bus nedėlioj, spalio 28 d. Nariai ir simpatizatoriai lankykitės kuoskaitlingiausia. — org. J. A. Valeika.

SCRANTON, PA.—LSS. 2 kp. extra susirinkimas bus pėnyčioj, 26 d. spal., 7:30 val. vakare, savo kambariuose, 225 N. Washington Ave. Draugai ir draugės! Iš priezasties prisirašymo 27 naujų narių per d. Michelsong prakalbas, lieka suauktas susirinkimas, kad apsvarsčius svarbesnius klausimus. Todėl, malonėkite visi pributi. — Sekr. A. Rakauskytė.

RACINE, WIS.—LSS. 124 kp. susirinkimas įvyks 7 d. Novemb. 500 Mammon, Socialistų salėj. Atsilankykite ir atsiveskite naujų draugų. — B. K. org.

NEW YORK, N. Y.—LSS. 52 kp. psmėnesinis susirinkimas bus nedėlioj, 28 d. spal., 2-ą val. po pietų, 140 E. 19th St. Visi kuopos nariai malonėkite ateiti

ir atsiveskite naujų draugų. Yra daug svarbių reikalų. — Sekr. T. M. Lisajus.

SEATTLE, WASH.—LSS. 182 kp. susirinkimai bus laikomi pirmą nedėliedienį kiekvieno mėnesio po pietų, 1 val., svet. Labor Temple, room 318, 6th Ave. ir University St. Draugai malonėkite atsilankyti kuoskaitlingiausia. — Sekr. M. Baltrušaitis.

ROCKFORD, ILL. LSS. 75 kp. ir Liet. Soc. Jaun. Ratelio lavinimos vakaras įvyks 28 d. spalio, nedėlios vak. Svedų Soc. svetainėj, 702 7th St., kam-pas 6-tos Ave. Pradžia 7 val. vakare. Draugai ir draugės! Malonėkite atsilankyti, nes bus puikus programos, susidedantis iš dainų, monologų ir deklamacijų.

P. Louis.

ST. LOUIS, MO.

Svarbus Pranešimas! LSS. 44 kp. rengs kas ketvirtas nedėliedienis diskusijas, Knygyno svetainėj, Cass ir 14-tos gatv. Pradžia lygiai 3 val. po pietų. Pirmos diskusijos įvyks 28 d. spalio, temoje: "Delko viskas brangsta?" Kviečiame visus ateiti į diskusijas ir viešai gvil-denti pakeltus klausimus. Įžanga visiems dykai.

Rengimo Komitetas.

CHICAGO, ILL.

Extra! Pirmas komiteto susirinkimas kas del rengiamo vakaro naudai "Laisvės" ir "Nauj. Gadynės", įvyks subatoj, spalio 27 d., 7:30 val. vak. Viešo Knygyno kambariuose, 1617 N. Robey St. (arti prie Milwaukee ir North Ave.). Chicagos ir artimos apylinkės socialistų kuopų išrinktieji komitetai butinai turi pributi. Taip-pat ir tos soc. kuopos, kurios negavo pakvietimo, bei nespejo išrinkti komiteto viršminėtam darbu, — yra meldžiami prisijusti nors po vieną narį iš kuopos valdybos.

Draugiškai, Jul. Mickevičius.

Teatr., Koncertai, Baliai

LAWRENCE, MASS. Didelis ir Puikus Baliai! Rengia Birutės LMPS. 8 kp., subatoj, 27 spalio-October, svetainėj Saunders Hall, 246 Essex St. Prasi-dės 6:30 val. vakare ir trauksis iki 12 nakties.

ANSONIA, CONN. Didelis ir Puikus Baliai! Rengia LSS. 186 kp. subatoj, 27 d. spalio, German Hall, Maple St., Prasi-dės 7 val. vakare.

WILKES BARRE, PA. Eikit visi į Moterų Prakalbas! Kalbės "Mot. Bals." redc d. K. Petrikenė iš Brooklyn, N. Y. Rengia LSS. VII Rajonas. Bus pėnyčioj, 2 d. lapkričio, Kavaliausko svetainėj, 57 Bank ir Stanton Sts. Pradžia 7:30 val. vakare.

BALTIMORE, MD. Didelis Linksmas Baliai! Rengia Liet. Taut. Knygynas, subatoj, 3 d. lapkr. salėje 506-10 W. Barre St. Pradžia 7:30 val. vakare.

LOWELL, MASS. Didžiausias Baliai! Rengia Jaunų Liet. Am. Sus. subatoj, 27 d. spalio, svetainėj A. O. H. Hall, 13 E. Merrimack St. Pradžia 7:30 val. vakare.

EASTON, PA. Maskaradų Baliai! Rengia LSS. 42 kp. subatoj, 3 d. lapkr., salėj Venderver Hall, kamp. 9-tos ir Washington gatvių, Pradžio 7:30 val. vakare ir trauksis iki vėlai naktiai.

Vienintėlė Lietuviška

APTIEKA

YONKERYJ, N. Y. Žiema jau artinasi, oras kasdieną mainosi, tuom tarpu labai greitai galima pagauti šaltį, o pas mane yra tokių gyduolių, nuo kurių greitai pereina. Taip-pat sutaisau receptus lietuviškoje kalboje. Atlieku darbą gerai ir sąžiniškai. Nepamirškite adreso: (2-18) 16-18 RIVERDALE AVE. YONKERS, N. Y.

STOUGHTON, MASS. Koncertas ir Baliai! Rengia LSS. 86 kp. subatoj, 27 d. spalio, Foresters Hall, 797 Washington St., Stoughton, Mass. Prasi-dės 7 val. vakare. Nedėlioj, spalio 28 d. toje pačioje svetainėj bus labai svarbios prakalbos. Kalbės d. K. V. Žiurinskas.

GIRARDVILLE, PA. Didelis Linksmas Baliai! Bus 31 d. spalio, Geleziaus svetainėj. Rengia LSS. 79 kp. Prasi-dės 7 val. vakare.

PHILADELPHIA, PA. REIKALINGA

5 vaikai 14 metų ar daugiau, išmokti amato; 40 valandų savaitėj; \$4.00 pradžia. Atsisaukite: C. F. Rump and Sons, 5th and Cherry Sts.

REIKALINGA

5 mergaitės, 14 ar daugiau metų, išmokti amato; 40 val. per savaitę; \$4.00 pradžia. Atsisaukite: C. F. Rump and Sons, 5th and Cherry Sts.

Dr. E. G. Klimas

Gydytojas ir Chirurgas 2700 E. Ann St., Phila., Pa. Priėmimo valandos: Ryte 8-10; Vakare 6-8. Nedėliomis, ryte 8-10. Phonė Kensington 3521

Dr. B. M. Axelrad DENTISTAS

Šiuomi pranešu savo pacientams, kad savo ofise įtaisau kuogeriausius naujus įrankius dantų traukimui ir taisymui TRAUKI DANTIS BE SKAUSMO. Visas Darbas Užtikrintas. Ta daugybė Lietuvių, kurie pas mane lankėsi, yra geriausiais liudininkais.

511 NORTH 6th ST., PHILADELPHIA

ROSENBAUM

Seniausia Lietuviška

BANKA

PHILADELPHIJOJE

Parduoda Laivakortes ant Geriausių Linijų Išmaino pinigų irišsiunčia po gvarancija į visassalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai. AGENTURA GELEZINKELIŲ TIKIETŲ. 605 So. 3rd Str., PHILADELPHIA, PA.

PIRKITE

Gvarantuotą Elektriknę Šluotą

ant Lengvų Išlygų

Mūsų šviesos ir spēkos kostumeriai gali pirkti iš mus — tik Spalio mėnesyje — Atsakanti, gvarantuotą elektrikinį valytoją ant lengvų išmokejimo išlygų, kurios žemiau paduodamos.

Baby Hoover, delei mažų kambarių ir stubų \$47.50. \$3.50 užsisakant ir likusius po \$4.00 į mėnesį.

Baby Hoover su 6 valymui įtaisais \$56.00. \$4.00 užsisakant ir po \$4.00 į mėnesį.

Speciališkas Hoover, delei vidutinių kambarių ir stubų \$57.50. \$4.50 užsisakant ir po \$5.00 į mėnesį.

Speciališkas Hoover, su 9 valymui įtaisymais \$69.00. \$5.00 su užsakymu ir po \$5.00 į mėnesį.

Jūs galite veltui išbandyti tą elektrikinę šluotą savo namuose, nepadurant jokio neparankumo mums.

Telefonuokit: Walnut 4700 delei išbandymo veltui.

PHILADELPHIA ELECTRIC CO.

THE PHILADELPHIA ELECTRIC COMPANY

VIENATINIS LIETUVIS ARTISTAS ir FOTOGRAFISTAS PHILADELPHIJOJ.

Nuimu paveikslus pirmos klasos ir malevoju didelius naturalistikom spalvom. Darbą visados gvarantuojau.—Taip-pat norinti mokintis to amato, gali atsisaukti šiuo adresu: (52-17)

J. DRIZA 500 So. 2nd St., Cor. Lombard, Philadelphia, Pa.

Bell Tel. Lombard 2506.

Dr. Phillip Rovno

423 Pine St., Philadelphia, Pa.

Priėmimo valandos: Nuo 10 iki 13 po pietų. Nuo 6 iki 9 vakare. Galima susikabēt rusikai ir lenkikai

SUTAIŠYMAS iš formaldehidų recepto: mautiko išminčių Egipto zakoniku, SOPOL

apšveičia esąs stebėtini pasiekimai nuo pūtimo pūso ir žarna, gerklės skaudėjimo, dusulio, gūnos skaudėjimo, nastojimo apšveičia, kailio pūtoje, est., est., sutalsonas išdirbuju labai pagaruojalo

PAIN-EXPELLERIO

eno ir išlikimo draugo šėnoro, naudojamo viasme pasuilyje per pus šimtmecio—30c. už butelė visose apšveičia, arba galite užsakyti tiesiai iš F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York.

Dr. B. M. Axelrad DENTISTAS

Šiuomi pranešu savo pacientams, kad savo ofise įtaisau kuogeriausius naujus įrankius dantų traukimui ir taisymui TRAUKI DANTIS BE SKAUSMO. Visas Darbas Užtikrintas. Ta daugybė Lietuvių, kurie pas mane lankėsi, yra geriausiais liudininkais.

511 NORTH 6th ST., PHILADELPHIA

ROSENBAUM

Seniausia Lietuviška BANKA PHILADELPHIJOJE

Parduoda Laivakortes ant Geriausių Linijų Išmaino pinigų irišsiunčia po gvarancija į visassalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai. AGENTURA GELEZINKELIŲ TIKIETŲ. 605 So. 3rd Str., PHILADELPHIA, PA.

PIRKITE

Gvarantuotą Elektriknę Šluotą

ant Lengvų Išlygų

Mūsų šviesos ir spēkos kostumeriai gali pirkti iš mus — tik Spalio mėnesyje — Atsakanti, gvarantuotą elektrikinį valytoją ant lengvų išmokejimo išlygų, kurios žemiau paduodamos.

Baby Hoover, delei mažų kambarių ir stubų \$47.50. \$3.50 užsisakant ir likusius po \$4.00 į mėnesį.

Baby Hoover su 6 valymui įtaisais \$56.00. \$4.00 užsisakant ir po \$4.00 į mėnesį.

Speciališkas Hoover, delei vidutinių kambarių ir stubų \$57.50. \$4.50 užsisakant ir po \$5.00 į mėnesį.

Speciališkas Hoover, su 9 valymui įtaisymais \$69.00. \$5.00 su užsakymu ir po \$5.00 į mėnesį.

Jūs galite veltui išbandyti tą elektrikinę šluotą savo namuose, nepadurant jokio neparankumo mums.

Telefonuokit: Walnut 4700 delei išbandymo veltui.

PHILADELPHIA ELECTRIC CO.

THE PHILADELPHIA ELECTRIC COMPANY

16-18 RIVERDALE AVE. YONKERS, N. Y.